

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

50-ti metai

Lapkritis - November 15, 1965

Nr. 124

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

RINKIMŲ PAMOKOS

IŠ LAPKRIČIO 2 DIENOS LOKALINIŲ RINKIMŲ DAROMOS PRIESTARAUJANČIOS ISVADOS TODEL, KAD DAUGELIU ATVEJU JOSE NULĖMĖ GRYNAI LOKALINIAI INTERESAI, O NE PASAULĖŽIOROS AR UŽSIENIO POLITIKOS REIKALAI. — RESPUBLIKONŲ PERSPEKTYVOS LAIMĖTI PREZIDENTURĄ IR TOLIAU PALIEKA MAŽOS.

Vytautas Meškauskas

Tur būt kiekvienas Amerikos kolumnistas rado reikalo vienaip ar kitaip pasisakyti dėl lapkričio 2 d. rinkimų rezultatų ir padaryti savo išvadas. Jis skaitant jau tiesiai kaip einas į girią: juo tolyn į mišką, juo daugiau medžių -- atskirų, dažnai prieštaraujančių nuomonių. Tai turbūt todėl, kad iš lokalinių rinkimų, kuriuose nulemė vietiniai reikalai sunku padaryti visam kraštui tinkančias išvadas.

Savaitme aišku, kad kolumnistų 'dekanas' Walter Lippman rinkimų rezultatuose išūrė savo tezes patvirtinimą, kad amerikiečiai yra vidurio žmonės, vengia kraštutinumų. Faktas, kad New Yorkas savo burmistru išrinko nuosaikų (ar greičiau kiek į kairę palinkusį) J.V. Lindsay, rodąs kelią, kuriuo turi pasukti

visa respublikonų partija, norėdama atgauti savo reikšmę. Į konservatyvaus kandidato Buckley palyginti gerą pasirodymą, surenkant 13% visų balsų, Lippmannas tik ranka numoja: girdi, ekstremistai visados gali surinkti tarp 10 ir 20% visų balsų -- tai normalu.

Dėl to paties Buckley vaidmens Joseph Alsop išvedžioja, kad nors jo tikslas buvo įrodyti, jog respublikonai nieko negali padaryti be dešiniųjų talkos, iš tikro jis padėjo laimėti tam pačiam Lindsay. Su tokia pažinta sutinka ir kiti rinkimų komentatoriai, teigdami, kad už kataliką Buckley balsavo dalis New Yorko italų ir airių, kurie normaliai balsuoja už demokratų. Tokiu būdu jis sumažinęs už demokratų kandidatą A. Beame balsavusių skaičių. Mat, Lindsay laimėjo tik 136.000 balsų daugumą. Atseit, jei už Buckley nebūtų balsavę 339.000 rinkėjų, dalis jų greičiausiai būtų balsavę už Beame. Alsopas eina tačiau kiek toliau aiškindamas, kad Buckley teigdamas, kad Lindsay yra blogas respublikonas, padėjo jam gauti 30% visų žydų ir 38% visų negrų balsų, kurie normaliai taip pat balsuoja už demokratų ir nekenčia Goldwaterio...

Dėl to reikėtų pastebėti, kad kitų aiškintojų nuomone, rinkimų tautinė ir rasinė priklausomybė bent New York'e nesuvaldino didesnio vaidmens. Reikia atsiminti, kad Lindsay priešrinkiminės kampanijos, kuri kaštavo per 2 milijonus dolerių (Buckley kampanija apsiėjo su 75.000) vadovas buvo respublikonų senatorius Jacob Javits, žydas. Už Lindsay pasisakė eilė negrų veikėjų su James Farmer prieškai. Visa tai, aišku, sumažina tautinio ir rasinio momento reikšmę.

Visai kitaip buvo Clevelande, kur negrai į rinkimus išėjo kaip rasinis blokas ir jų kandidatas gavo 38% visų balsų, atseit tokį pat nuosimtį, kokį jie sudaro bendrame gyventojų skaičiuje. Atrodo, kad iš tos pamokos didžiulius miestus paprastai kontroliuojančios demokratų politinės mašinos pasidarys išvadą, kad joms reikia rasti būdą būti daugiau patraukliems negrų rinkikams ir turėti savo pusėje bent dalį jų vadų. Čia pat reikia pastebėti, kad Clevelandas buvo išimtis šių metų rinkimuose. Virginijoje, pavzdžiui, negrai, darbo unijos ir konservatyvūs demokratai bu-

vo sudarę nuostabią koaliciją išrinkti Mills Godwin į gubernatorių.

Tai įrodo, kad iš rinkimų, apamai imant, labai sunku išvesti visur tinkančias išvadas, nebent tai, kad pastaruoju metu kandidato asmenybė darosi vis svarbesniu momentu ir kad rinkikai vis mažiau ir mažiau nori balsuoti pagal grynai partinę priklausomybę. Kokią mažą reikšmę turi grynai partinis momentas, parodė rinkimai New Jersey. Ten respublikonų kandidatas daugiau kalbėjo apie valstybinio Rutgers universiteto profesorių Eugene Genovese, kuris pagarsėjo tuo, kad viešai pasakė, jog noris Vietnamo laimėjimo Vietname. Dūmant reikalavo, kad gubernatorių tą profesorių pašalintų, bet tas atsakė tai padaryti, nes čia reikalas liečias akademinę laisvę. Rinkikai pasisakė už gubernatorių, jį perrinkdami dar didesne balsų dauguma negu jis buvo gavęs per pereinčius rinkimus. Žinia, čia nusevė ne tik nuomonė apie akademinę laisvę, kiek kiti praktiški sumetimai, liečią daugiau New Jersey lokalinius reikalus. Pamoka: lokaliniuose rinkimuose apsimuma vengti tokių ideologinių momentų, nes jie retai ką nulemia.

Kokias išvadas gali pasidaryti respublikonų partija? Tas pats William F. Buckley Jr., kuris intelektualiai stovėjo daug aukščiau už abu didžiulius savo varžovus, teigia, kad už Lindsay balsavo tik 55% respublikonų, ir jei Lindsay, o ne Goldwateris būtų respublikonų kandidatas į prezidentus, jis būtų dar mažiau surinkęs balsų negu Goldwateris. Todėl, kad Johnsono administracija nebuvo taip susikompromitavusi, kaip New York'ą valdžiusi demokratų administracija, kuri po 12 metų valdymo buvo gerokai

Lietuvos vėliava prie Lietuviškojo kryžiaus nuleidžiama uždaranant New Yorko mugę. New Yorko Parkų direkcija sutiko priimti kryžių, kaip pastovų lietuvių paminklą, tačiau jį teks globoti ir apsaugoti, kol bus rasta tinkama vieta naujai ruošiamame parke. Mugės metu daugelis lankytojų prašė paaiškinimų apie kryžių ir pageidavo nusifotografuoti su tautiniais rūbais apsirengusiomis komiteto narėmis. Nuotraukoje iš kairės: B. Vytenienė su dukromis, D. Averka, A. Savičiūnienė, S. Willworth, H. Kulber, L. Paulikienė, A. Vakselis, kun. dr. S. Valiūšaitis, K. Genevičienė, A. Ruzgas, J. Jakaitis, V. Butkys.

Kas nauja Pasaulyje

* DŪ JAV KARIAI, Spencer D. Harris, Jr., ir C. Glen R. Roher, turėję priėjimą prie JAV karinių paslapčių, paskelbti dezertoriais ir spėjama, kad jie randasi vienoje iš satelitinio valstybių. Vienas jų turįs JAV agentų, veikusių už geležinės uždangos, sąrašą.

* TRYS RAUD. KINIJOS lakūnai su rusų Iljušino tipo lėktuvu atskrido į Formozą ir paprašė politinio pabėgėlio teisių. Vienas lakūnų pareiškė viltį, kad ir daugiau jo kolegų paseks jų pavyzdžiu.

* NATION FRANÇAISE rašo, kad Sov. S-gos diplomatai davę Indonezijos karinei vadovybei suprasti, kad jie nesipriešinsia Indonezijos komunistų partijos uždarymui. Ta partija, mat, yra visiškai Pekino priklausomybėje.

* 18.000 LAIVYNO ir 17.000 kariuomenės naujokų pareiškė norą būti perkeltais į karo zoną Vietname.

* RHODEZIJOS VYRIAUSYBEI paskelbus to krašto nepriklausomybę, įsitėpė santykiai Afrikoje. Rhodezijos premjeras Ian Smith, paskelbęs nepriklausomybės aktą, tuo atsipalaiduojant nuo visų sątų su Anglija, pabrėžė JAV nepriklausomybės deklaracijos pagrindines mintis.

IŠ 'TRIJŲ DIDŽIŲJŲ' MENKIAUSIAS BUVO ROOSEVELTAS...

Buvęs Anglijos premjeras ir ilgametis užsienio reikalų ministris Anthony Eden savo atsiminimų knygoje (The Reckoning, išleido Houghton Mifflin, kainą 8,50 dol.) įdomiai aprašo Antrojo Pas. karo "trijų didžiųjų" vyrų -- Churchillio, Roosevelto ir Stalino, asmenybes, jų politinius siekius ir nusistatymus valstybių pokario gyvenimui tvarkyti.

Edeno knygos recenzentai pripažįsta, kad autorius, savęs neiškeldamas į istorijos didžiųjų vyrų eilės, tiksliai žvelgia ne tik į buvusių įvykių raidą, bet bešališkai nusako ateities kelią. Skaitytojas be didelio vargo mato, kad Antrasis Pas. karas įvyko tik todėl, kad demokratinės valstybės nusileido diktatorių šantažui. Gi po to viskas buvo jau tos užnuodyto valsaus politikos rezultatas -- vis tolesnis pasitraukimas kito diktatoriaus aktyvaizdoje.

Stalinui reikalaujant, buvo pra-

dėtas antrasis frontas, Sov. S-gos diktatoriui ir jo padėjėjui Molotovui leidžiant planuoti Rusijos išsiplėtimą į naujas teritorijas. Edenas tvirtina, kad Stalino asmenyje jis matęs pavojingiausią derybų partnerį visoje jo 30 metų diplomatinėje karjeroje. Jei Churchillis galvojo tik kaip laimėti karą, o Rooseveltas užsigažavęs abstraktiniame pasaulio pasidalinime, tai Stalinas be kompromisų koncentravosi į vieną tikslą: Sov. S-gos jėgos praplėtimą.

Menkiausiu herojum toje trijulėje Edenas laiko Rooseveltą. Jis negali atsistebėti prezidento pagėmimu žaisti valstybių ir tautų likimu. Vienu metu jis susigalvojo steigti naują valstybę -- "Valoniją", sudarytą iš Belgijos, Luksemburgo, Alsazo - Lotaringijos ir Š. Prancūzijos pakraščių. Kitą kartą jis tvirtai įrodinėja Sov. S-gos teises Baltijos valstybėse. Trečią kartą siūlo Anglijai atsakyti Hong Kongo, kaip "geros valios žestą".

Savo knygoje Edenas taipapibūdina JAV prezidentą: "Rooseveltas gerai pažino Europos istoriją ir geografią. Galimas daktas, kad jo pomėgis rinkti pašto ženklus prisidėjo prie tų žinių, tačiau akademinės jo nuomonės, paremtos tomis žiniomis buvo aliamuojančios savo lengvabūdiškumu. ... O visa tai jis pristatė tokiu grakštumu, kad kartais būdavo labai sunku su juo nesutikti. Tačiau buvo aišku, kad jis žaidė dinamito sviediniais, pats to nesuprasdamas".

Edenui po karo buvo siūloma JTO generalinio sekretoriaus vieta. Tuometinė darbių vyriausybė su tuo pasiūlymu nesutiko ir atrodo, kad Edenas to gailisi. Tada dar jis galvojo galėjęs JTO pakreipti tinkamesne linkme, pasisakant -- už trijų didžiųjų glaudų bendradarbiavimą ir iš to tikintis taiknesnį pasaulio...

Bet, atrodo, kad Edenas nepramatė, jog JTO pasėjęs anarchijoje, vietoj kad įvedus tvarką pasaulyje.

TIKRINO VASARIO 16 GIMNAZIJA

Remiantis PLB Valdybos 1965 rugsėjo 30 d. raštišku įgaliojimu sudarytoji speciali Vasario 16-sios gimnazijai patikrinti komisija, susidedanti iš inž. V. Adamkavičiaus (JAV LB), dr. P. Karvelio (Vokietijos LB) ir dr. P. Radvilos (Šveicarijos LB), susirinkusi 1965 spalio 7 d. Huettenfelde, Vak. Vokietijoje, pavestą patikrinimą atliko ir baigė savo darbą 1965 spalio 25 d.

Komisijai vykdant pavestą uždavinį, reikalingas žinias ir dokumentaciją teikė Vokietijos LB Krašto valdyba, gimnazijos vadovybė ir tarnautojai. Papildomai dokumentacijai surinkti Komisijos nariai buvo nuvykę į Hemsbacho miesto savivaldybę ir susipažino su gimnazijos turto nuosavybės dokumentais. Komisijos prašymu, buvo sukviesta ir posėdžiavusi su gimnazijos mokytojų taryba, švietimo Komisija, Vokietijos LB tarybos nariais bei Komisijos prašymu paskirai paskviestais padėčiai vertinti nusiimančiais asmenimis.

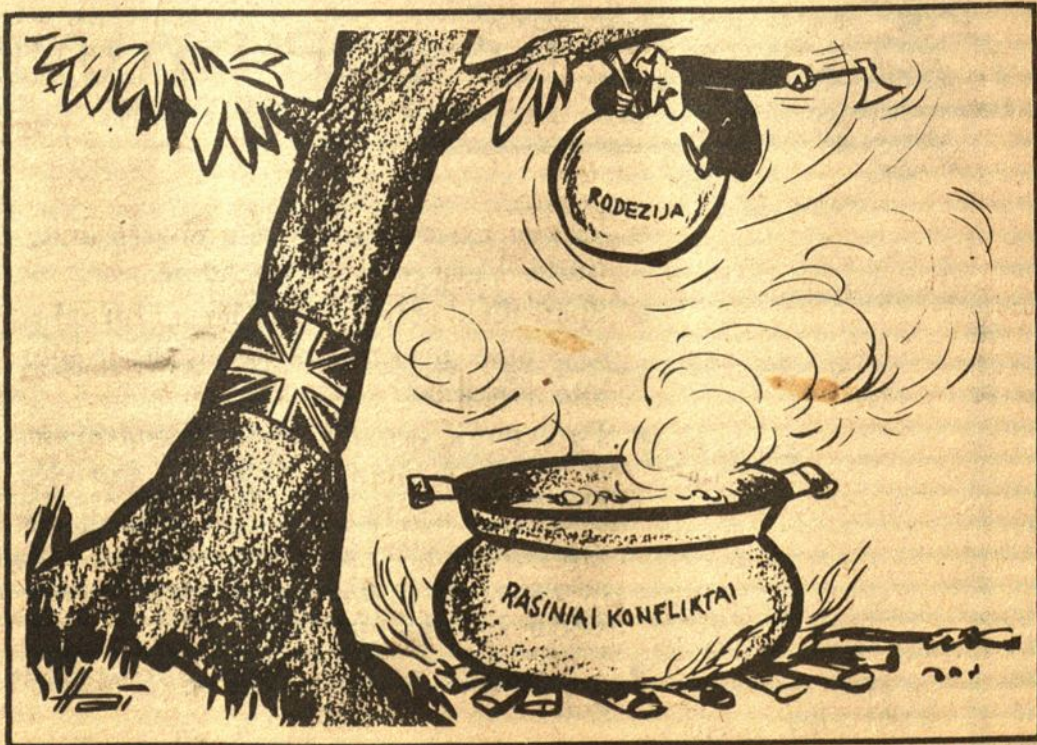
Komisija išsiaiškino Vok. LB nei priklausanti turto padėtį, patikrino naujų rūmų statybą ir atskaitomybę, ištyrė, kokiomis skolomis LB turtais šiuo metu apsunkintas, susipažino su gimnazijos mokslo lygiu ir auklėjimo padėtimi. Turėtų pasitarimų metu Komisija galėjo išsiaiškinti su Katalikų Sielovados direktoriumi ir Evangelikų Seniorų Vokietijoje jų vaidmenį Vasario 16 gimnazijos tvarkyme. Visuose kituose posėdžiuose aptarta priemonės mokslui ir auklėjimui pagerinti. Sudarytas planas, kas turėtų būti dar padaryta, kad Vasario 16-sios gimnazija atliktų savo užsibrėžtus uždavinius ir galėtų jaunimui užtikrinti reikiamą išsimokslinimą, auklėjimą ir sveikatingumą.

Išsamų pranešimą apie padėtį su pasiūlymais ir išvadomis Komisija įteiks PLB Valdybai.

Inž. V. Adamkavičius
Dr. P. Karvelis
Dr. P. Radvila

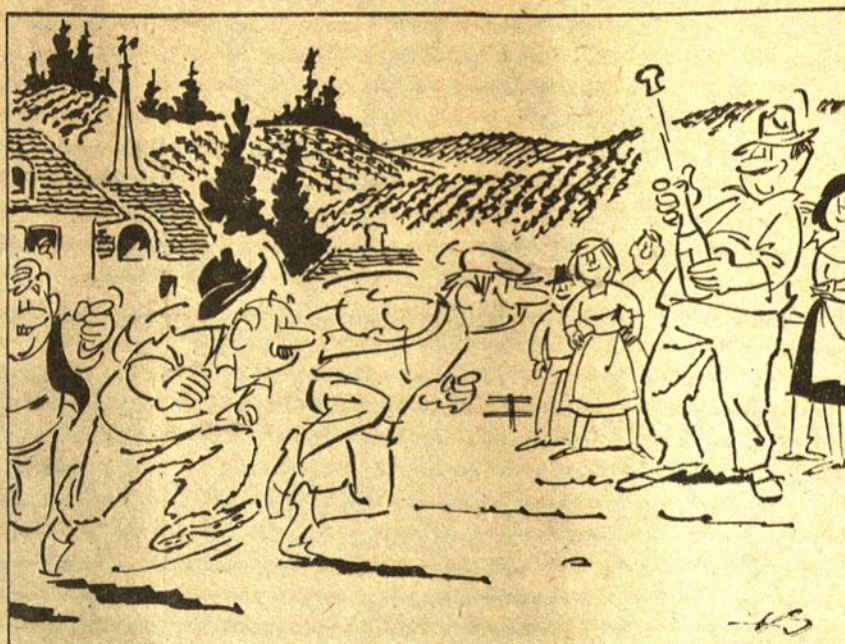
Senasis Vasario 16 Gimnazijos pastatas, kuriame yra mokinių bendrabutis.

Tiesiai į katilą...

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSUKIS

Tarp šių dviejų piešinių yra septyni skirtumai. Pabandykit juos surasti.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 ir 2439 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.

Telef. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Telef. WA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje
pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu
kitur kainomis.KREIPKITE į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siun-
tinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

MENININKŲ DĖMESIUI

Dainininkams, muzikams, me-
nininkams svarbu ir reikalinga,
kad kas nors apie juos tilptume-
rikių spaudoje, vykstant kur
koncertuoti, ar rengiant savo ku-
rinių parodas. Tačiau nesijauškit
atlikę sau patarnavimą, prisijus-
dami rengėjams iškarpa iš lie-
tuviškų laikraščių, nes tokie ap-
rašymai amerikiečių spaudoje
netinka, ir kartais nesiranda, kas
iš jų pagamintų straipsniuką an-
liškai.

Kiekvienas viešumoje dalyvau-
jantis menininkas, artistas, dainin-
kas, muzikas, privalo turėti gata-
vai paruoštą anglišką straipsnį,
biografines žinias ir nuveiktų dar-
bų sužymėjimą. Tas gali sutilpti
ant vienos pusės pilno dydžio
laiško lakšto.

Pakviestas kur su savo kūrinių
paroda, ar dainininkas-solistas,
muzikas koncertuoti, privalo bent
trimis savaitėmis išanksto, ne
paskutinę dieną, pasiųsti rengė-
jams porą tų lakštų. Tas reika-
la palengvins ir išeis į naudą.

Kaip daug kur yra, rengėjai
dažniausia nesukalba angliškai.
Norėdami, bet nežinodami kaip
patiekti aprašymą, visas būrys
vyksta į redakciją prašyti, kad
parašytų ką nors apie jų kvie-
čiamą asmenį.

Lietuviškai redakcijai užtenka
paduoti parašytas straipsnis, to
užtenka ir amerikiečių redakci-
joms. Iš pasikalbėjimų - pasa-
kojimų padarytuose užrašuose
dažnai pasitaiko paskiau matyti
atspausdintas sudarkytas lietu-
viškas pavardes, jei ir įdeda ke-
letą eilučių.

Amerikiečių laikraščiai nori
įdėti pranešimus apie tautybų
veikimą, ir gavę gerai paruoštą
nedžiagą, kartais įdeda ir ilgoką

straipsniuką.
Raskit savo vietovėje asmenį,
kuris pagamintų rašinį apie jus,
atsispausdinkit jį daugiau ir kiek-
vienu atveju pasiųskit komitetui,
kur rengiatės vykti.

K.S. Karpius

UŽSIENIO POLITIKOS
APŽVALGINĖJ
KONFERENCIJOJE

Š.m. spalio 28-29 dienomis
įvyko Valstybės Departamen-
to suruošta JAV užsienio poli-
tikos apžvalginė konferencija, ku-
rioje dalyvavo virš 600 asmenų.
Buvo matyti nemaža ir jaunų dar-
tebestudijuojančių žurnalistiką ir
kitas panašias sritis asmenų. Lie-
tuviai buvo keturi: dr. K. Jurgė-
la, Amerikos Balso lietuvių sky-
riaus viršininkas, prof. V. Stan-
ka, G. Krivickienė ir V. Tysla-
vienė.

Pranešimus padarė valstybės
pareigūnai, liečiant aktualius šių
dienų klausimus, būtent: Valsty-
bės Sekretorius Dean Rusk, Val-
stybės Psekretorius George Ball,
Valstybės sekretoriaus padėję-
jas William Bundy, Valstybės sek-
retoriaus padėjęjas administra-
torius Rutherford Poats, Krašto
Apsaugos Psekretorius Cyrus
Vance, Ambasadorius W. Averell
Harriman, Valstybės Paskereto-
rius Thomas Mann.

Konferencijos dalyviai galėjo
pasirinkti ir dalyvauti juos do-
minančiose taip vadinamose "ap-
skrito stalo sesijose", kaip kad Af-
rika, Lotynų Amerika, Jungtinės
Tautos, Besivystančių tautų prob-
lemos, Indija ir Pakistanas ir
Ginklų kontrolė. Lietuviai daly-
vavo Jungtinių Tautų diskusijų
grupėje, kur kalbėtojais buvo
Valstybės sekretoriaus padėjęjas
Joseph Sisco ir Walter Kotsching.
Tiek prelegentų kalbomis, tiek
dalyvių iškeltais klausimais buvo
apžvelgtos JAV politiką liečian-
čios problemos. Visa konferen-
cija buvo informacinio pobūdžio
-- "under background only".

Vakare suruoštame Valstybės
Departamente priėmimo buvo pro-
gos asmeniškai pasveikinti Val-
stybės Sekretorių Dean Rusk, dau-
giau išsikalbėti su buvusiais pre-
legentais ir kitais aukštais parei-
gūnais mums rūpimais klausimais,
nedasakytas konferencijų

metu, o taip pat pasikalbėti ir su
pirmą kartą dalyvaujančiais tokio-
je konferencijoje jaonais asme-
nimis. Vienas pasipasakojo, kad
jam besilankant Pabaltijo Valsty-
bėse matėsi į akis Taline, Rygo-
je, Vilniuje ir Kaune gatvėje su-
tikti kolonistai mongolai ir kitoki
rusiška kalbą asmenys, taip
skirtingi nuo šviesių mėlynakių
pabaltiečių.

(gk)

Sportas

* SOV. SĄJUNGOS antrosios
futbolo lygos pirmenybėse Vil-
niaus Žalgiris mūsų sostinėje
su Kišiniovo Moldova (praėjusiais
metais ji žaidė pirmoje lygoje)
rungtynes baigė 1:1.

Vilniečiams patekti į pirmą
lygą beveik jokių vilčių nėra.
Tuo tarpu Lietuvos futbolo pir-
menybėse gautos šios pasekmės:
Vilniaus Elfa -- Kauno Inkaras
2:4, Šiaulių Elnias -- Krentinga
0:2, Kėdainiai - Plungė 1:0, Kė-
dainiai - Panevėžys 2:0 (3,5 tūkst
žiūrovų Kėdainiuose), Vilniaus
Elfa -- Klaipėdos Baltija 2:1.

* SOV. SĄJUNGA pradėjo pa-
siruošimus 1968 m. olimpiniams
žaidimams Meksikoje, suruošda-
ma lengvosios atletikos pirmeny-
bes Alma Atoje, kuri guli beveik
tokia pačiame aukštyje nuo ju-
ros lygio, kaip ir Meksikos mies-
tas. Savaitė aišku pirmenybėse
dalyvavo ir Lietuvos sportininkai,
iškovoję vyrų grupėje du sidabro ir
du bronzos medalius: Vytautas Jaras,
numetęs diską 56,80 m. ir 3 km, klūtiniam bė-
gime A. Aleksiejūnas su 8 min.
44,6 sek. buvo antras, Kęstutis
Orentas trečias 5 km, bėgime,
parodęs 13 min. 58,8 sek. laiką ir
B. Burokas, numetęs ietį 75,58
m. taip pat trečias. Būdinga, kad
ieties metimo varžybose stipriai
pasirėiškę pabaltiečiai, užimda-
mi net keturias pirmas vietas:
1) Janis Lusis (latvis, Europos
meisteris) 80,14 m. 2) estas M.
Pama -- 77,60 m., 3) B. Buro-
kas, 4) latvis V. Doninis 74,30

m. Surinktais taškais moterų ir
vyrų grupėse, pirmenybės baigė-
si Maskvos pergale, prieš Ukrai-
ną, RTFSR, Leningradą, Latviją,
Estiją, Kazachiją, Lietuvą, Gudij-
ją ir Gruziją.

* Prasidėjo Sov. Sąjungos stalo
teniso pirmenybės. Į baigėsi susit-
kimus vyrų grupėje pateko
Maskva, Leningradas, Aserbai-
džanas, RTFSR, Gruzija ir Lietu-
va, o į moterų -- Lietuva, Latvi-
ja, Estija, Ukraina, Maskva ir
RTFSR. Be "veterano" A. Sauno-
rio, Lietuvos komandą sudaro dau-
giausiai jaunimas -- Miknevi-
čius, Jurgelėvičius, Duškėsas (ne
priklausomybės laikų Duškėso
sūnus), L. Balaišytė ir kt. žaidė-
jai.

* LIETUVOS RUGBY pirmė-
nybių pasekmės: Kauno Banga --
Kauno Staklės 8:6; Staklės --
Vilniaus Politechnika 52:8.

* POZNANĖS LECHO krepši-
ninkai (Lenkijos lygoje užima
penktą vietą) sužaidė draugiškas
rungtynes prieš Kauno Žalgirį,
pralaimėdami 71:50 ir Vilniaus
Plastikui net 43:78.

Nors šiauliams šiemet buvo pa-
žadėtas įrengti stadionas, tačiau
pažadai ir liko pažadais. Tad ir
lengvosios atletikos rudens varžy-
bos vyko F. Žemaičio vardo vi-
durinės mokyklos aikštėje. Ge-
resnės pasekmės: diskas -- E.
Matkevičius 46,90 m. E. Žalbus
į tolį -- 6,31 m., T. Rapona-
vičienė 400 m. -- 61,4 sek.

* Į SOV. SĄJUNGOS moterų
krepšinio rinktinę pakviestos kau-
nietės V. Bulotaitė ir L. Jukellienė.

IŠ VISUR

Krepšinio pirmenybių svar-
besnės datos: pasaulio vyrų pir-
menybės 1967 m. gegužės 15-30
d.d. Urugvajuje, Europos -- Suo-
mijoje 1967 m. rugsėjo 27 d.,
- spalio 5 d., Europos moterų --
1966 m. spalio 1-10 d.d. Rumuni-
joje.

* Tarpvalstybinėse gimnastų
rungtynėse Essene Japonija nu-
galėjo V. Vokietiją 285:281.

* Antroji Lenkijos bokso rink-
tinė su vakarų Vokietijos pirmą-
ja baigė 10:10.

* Stalo teniso rungtynėse Mad-
ride Šveicarija nugalėjo šeim-
ninkus 5:4.

* Vakarų pasaulio karių bokso
pirmenybės Muenchene laimėjo
JAV (4 pirmos vietos), prieš Ita-
liją -- 3, Vakarų Vokietiją, Ispa-
niją ir Maroką -- po vieną.
K.B.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ!

ŽIEMINIAI LANGAI IR DURYS

ĮVAIRIAUSIŲ IŠDIRBINIŲ TVOROS. STOGELIAI IR KITI
MODERNŲS NAMŲ PAGERINIMAI

KOSTAS BUTKUS

Chicagoje

Telef. PR 8-2781 rytais ir vakarais: LU 5-6291 bet kuriuo laiku

JIB vartojo 16 savaičių, pusę metų, vienus metus.
Paveikslai parodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAU-
KUS, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų
slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą MOTERIMS IR
VYRAMS. 100 proc. garantuoti.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS NEI
ŽILAS.

JIB, 8 Oz. 16 savaičių vartojimui \$5.50, jei COD,
dar 50 c.

Užsakymus su Money Order siųskite tuojaus.

JIB LABORATORIJA, 1437 So. 49th Ave.
Cicero, Illinois 60650

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

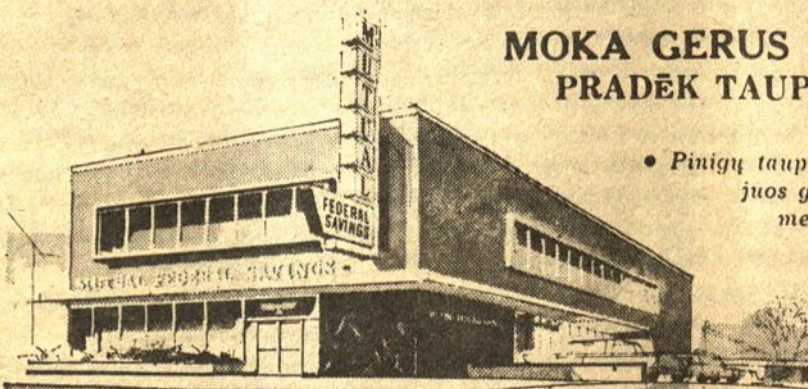
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

USE CHRISTMAS SEALS

FIGHT TUBERCULOSIS
and other
Respiratory Diseases

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti.
juos galite atsiųsti paštu, nes
mes apmokam visas pašto
persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividen-
das 4½% išmoka-
mas du kart per
metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

VILTIES SPAUSTUVĖ
6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
Phone (216) 431-6344

- Priima užsakymus iš visų miestų Jung-
tinėse Valstybėse ir Kanadoje.
- Spausdina ofsetu laikraščius, žurnalus,
brošiūras, programas, katalogus ir kito-
kius leidinius.
- Patarnauja organizacijoms, bendrovėms
ir profesionalams: vizitinės kortelės,
blankai, receptų, sąskaitų, sąmatų, at-
skaitomybės ir kitokios formos; Jūsų
adresai įvairių dydžių vokuose -- regu-
liariuose ir languotuose.
- Užsakymai išpildomi greitai ir sąžini-
gai.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

DIDŽIOJI BENDRUOMENĖ

Amerikoniškai po truputį pratinami prie naujos sąvokos -- Great Society -- didžioji bendruomenė. Vyriausybės sluoksniai tą sąvoką stengiasi pripildyti turiniu -- naujais įstatymais ir praplėtimais senųjų, kurie seniai jau buvo žinomi europiečiams (socialinė apsauga, draudimai nuo ligos, senatvės pensijos ir t.t.), nauji fondai kultūriniam gyvenimui skatinti ir ugdyti, parama nepramoningoms sritims, kuriose vyrauja bedarbė, vargas, mokyklų stoka ir t.t. Tai vis užsimojimai, kurie, iš vienos pusės, atrodo reikalingi, iš kitos gi pusės puola mi, kaip mažą atskirų valstybių autonomiją, praplečią federalinės valdžios galią, vedą į socializmą ir t.t.

Ir taip kai kur prieinama net tokių išvadų: "Taip vadinama Great Society yra tokia keista bendruomenė, kurioje tiek vyrai tiek ir žmonos privalo dirbti, kad išlaikyti savo šeimas ir mokėti mokesčius taip, kad vyriausybė galėtų išleisti milijonus dolerių tų šeimų išlaikymui, kurios iš viso nieko nedirba". (Republican Woodville, Mass.)

Aišku bedarbių pašalpos, patinka kam, ar ne, įeina į valstybės išpareigojimų sritį ir toji socialinės apsaugos sritis pramoningame krašte neišvengiama. Klausimas tik, koks tų pašalpų tikslingumas, koks tikslingumas turėtų beveik pastoviai ir "normalią" 5 mil. bedarbių armiją. Tikslingumas reikalauja ne tik žinoti, kaip nuolat kelti ir didinti pašalpas, bet ir kaip sumažinti ir kaip patikrinti to bedarbių skaičiaus prasmingumą ir priežastinę. Patikrinti tas spragas, pro kurias milijonai dolerių išplaukia "pročių", tinginavimo, apsilėidimo ir korupcijos dėka. Mokesčiai apkrovimas turi savo ribas. Mokesčių valstybė išvengt negali. Bet ir mokesčių mokėtojų kantrybė turi savo ribas. Naujos, geros idėjos yra sveikintinos, žmonių gerbūvio kė-

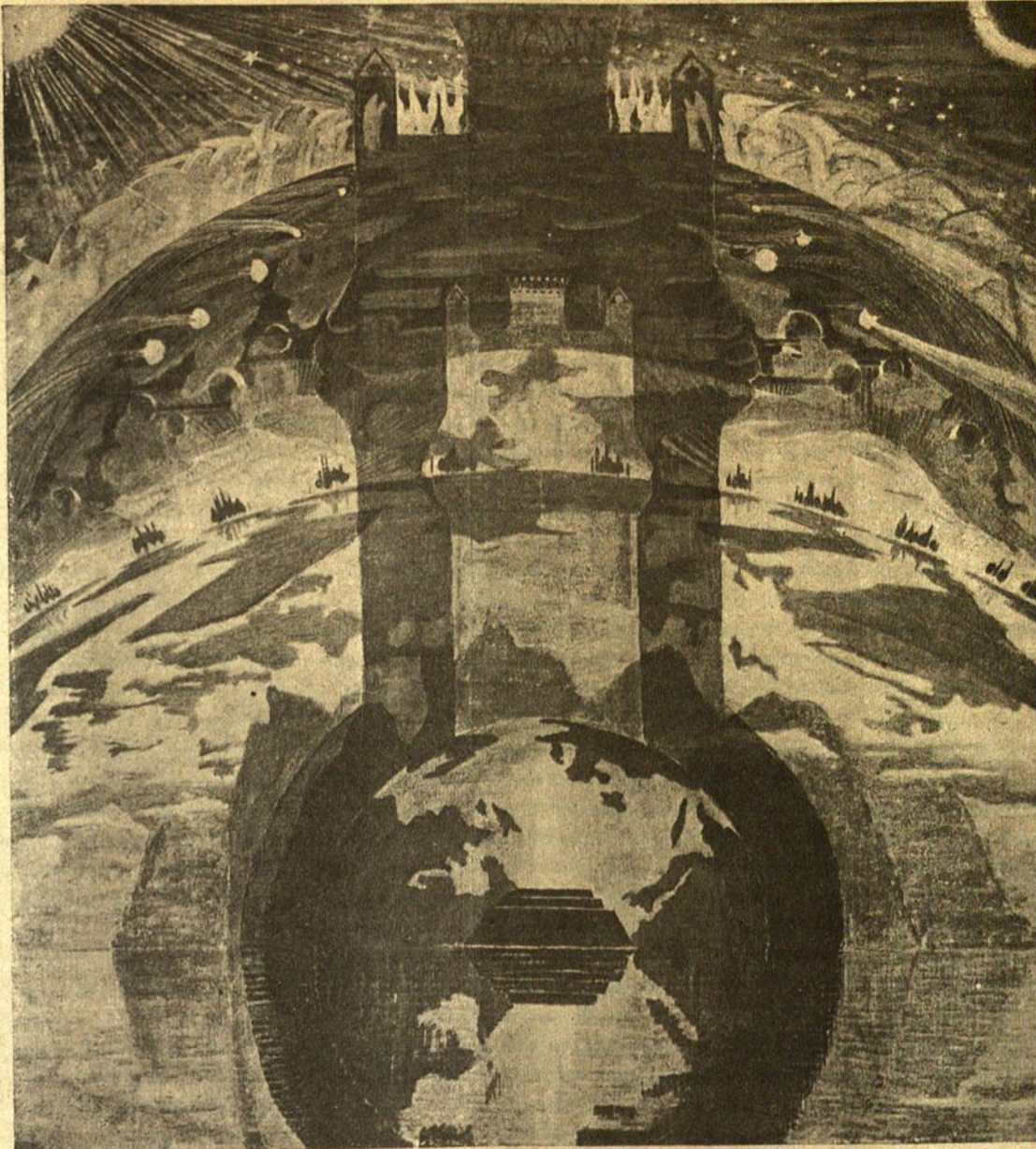
limas yra pagrindinis valstybės tikslas. Kultūra, švietimas, civilizacijos pažanga eina lygia greta su išlaidų pozicijos augimu. Bet ir čia ne sunkiai žinomos ribos, kur švietimas, kultūra ir civilizacija neprivalėtų būti apmokama tik tų, kurie to gerbūvio siekia įtemptu darbu, moksline pažanga ir sugebėjimu naudotis tos pažangos laimėjimais.

Kiekvienoje bendruomenėje, didelėje ar mažoje, susidaro grupė, kuri privalo pakelti visą darbo, išsilaikymo ir pažangos našta, ir tų, kurie pasitenkina naudoti, kas kitų laimėta. Daug kas laimima ne sau, o visos žmonijos gerovei. Daug kas dirbama ir laimima paskiros bendruomenės gerovei. Bet bendruomenės gerovė išsilanko ir tarpsta visuotiname pažangos siekyje, o ne vien stebint mulus vežimą traukiant.

Žmogus, dažniausia, žino, ko jis nori, ko jis tikisi savo gyvenime atsiekti. Bet dažnai tie geri norai perkeltami kitų sąskaiton, liekanti pasyvaus stebėtojo, o kartais net besišaipančio kritiko vaidmenyje. Pasyvioji bendruomenės narių dalis, kurią dažnai sudaro didelė dauguma, yra ir privalo būti vadovybės dėmesio centre. Kaip tą bendruomenės dalį įtraukti bendrojo darbo ir tikslų supratiman. Kaip įtraukti visus iki vieno į tą darbą ir jo rėmimo visumą, kad neltiktų bendruomenėje mūly ir tranų. Tai klausimai, kurie turėtų būti nagrinėjami ir keliami.

Yra ir bus "nepopuliarių" klausimų, kurie nesuteiks niekam trumpalaikės garbės ir užsitaravio visuomenininko aureolės. Bet kokiame visuomeniniame darbe atsiranda darbai, kurie nepopuliariūs, ne prie širdies, neduoda greito pasitenkinimo. Bet jie reikalingi atlikti, kad jokia bendruomenė neltiktų siaurų uždavinių siekių klubų, organizacija organizacijų eilėje.

(J.Č.)

M.K. Čiurlionis

Rex

SOVIETŲ POLITIKA PABALTIJYJE NEPASIKEITUSI

J. MIŠKINIS

Prieš 25 metus Raudonosios Armijos okupuotose Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikose Kremliaus despotų sufabrikuoti vadinamieji liaudies seimai Kaune, Rygoje ir Taline priėmė vienodo turinio Maskvos paskaitas rezoliucijas, pranešimus Sovietų Sąjungos Aukščiausiąjį Sovietą, kad Lietuvą, Latviją ir Estiją priimtų į Sovietų Sąjungą.

Tuo Sovietų Sąjungos karinių jėgų okupacijos enkavedistai, teroro sąlygomis Kremliams priimtu Pabaltijo respublikoms tariai savarankiškos savižudybės aktu, Maskva, siekė ir tebesiekia sufabrikuoti teisinį šydą savo agresijos nuogybei pridengti. Tais sumetimais šiemet, liepos mėnesį Maskvos paliepimu buvo sufabrikuoto spektaklio su kaktuvės, kur pavergtieji lietuviai, latviai ir estai buvo prievartaujami liaupsinti savo pavergtę ir sovietinę vergiją. Komunistai per spaudą, radiją ir televiziją varė propagandą, kviesdami džiaugsmingo šventę dalyvauti visus. Tačiau entuziazmo nesukėlė. Vilniuje daugių ir sporto šventė praėjo gan blankiai. Vingio parke buvo parengta 30,000 žmonių vietų, bet sėdimos vietos nebuvo pilnai užpildytos. Reiškia, jokia Maskvos propaganda nepajėgia sukaldinti pavergtos lietuvių tautos ir jokias spektaklis neužtaušojo.

Yra aiškiai ir galutinai įrodyta, kad Baltijos valstybės buvo jėga užimtos ir netelsėtai prie

Sovietų Sąjungos prijungtos, kad 1940 m. liepos mėn. praveistieji rinkimai nebuvo laisvi ir savarankiški, kaip Maskvos valdovai tvirtina, arba kaip sudarytos "parlamentų" priimtose rezoliucijose prašančios Lietuvą, Latviją ir Estiją pripažinti sovietinėmis respublikomis, buvo neteisėtos.

1940 m. liepos 21-jį yra sovietinio melo, apgaulės ir Baltijos tautų valios klastojimas. Kas bebūtų, kokios bebūtų šios pusės šimtmečio baisenybės, kurias lietuviai bolševikinėje vergijoje pergyvena, lietuvių tauta yra gyva ir ji nemirs. Sovietų Rusijos bolševikų nusikaltimas nėra įsisenėjęs ir niekuomet neįsigys įsisenėjimo teisių. Todėl prievartinėmis šventėmis komunistai lietuvių tautos neužliulius.

Šiuo metu pasaulio spauda gana plačiai nagrinėja Sovietų Rusijos politinę ir ekonominę raidą. Chruščiovas mėgo labai girtis, kad sovietų didelė pažanga padaryta stambioje pramonėje, ypač plieno gamyboje. Tačiau sovietai, siekdami šios pažangos turėjo paaugti žemės ūkį. Jų planai pakelti žemės ūkį ir jį su kolektivinti, pasidarė neįgyvendinama svajonė. Kadangi sovietų apsiginklavimo planai užima pirmąją vietą, tai nors Chruščiovas žemės ūkio politiką bandė

pasukti kiton pusėn, bet besukdamas ir pats iš raudonojo sosto išviro.

Kremliaus valdovai sakosi esą pajėgūs pakelti žemės turtų eksplotaciją ir gamybą ne konkurencijos, kaip laisvojo pasaulio šalyse, bet priverstiniais penkmečių planais. Bet kai pramonė kiek pažengia pirmyn, tai žemės ūkis smunka atgal.

Gan keistas faktas, -- Sovietų Rusijoje yra sumažėjęs žibalo ir aliejaus suvartojimas, nežinoma, kad pas juos žibalo atsargos yra gausios. Žinoma, kad modernus ūkis reikalauja skysto kuro, bet sovietų kariniai planai susikryžiuoja su žemės ūkio planais ir juos nustelbia.

Moderni valstybė, kaip rodo patirtis, turi būti pajėgi tuo pačiu laiku pasigaminti ginklus, bombas, sviestą, skystą kurą ir t.t. Bet Sovietijoje tai nesutvarkoma. Komunistų teorija skelbia, kad kai kurie dalykai gali būti atidėti tolimesniam laikui, jei to reikalauja dienos situacija.

Nors sovietų diktatoriai keitėsi, bet politika liko ta pati. Taip darė Stalinas, Malenkovas, Chruščiovas, taip daro ir Kosyginas su Brežnevų. Labai daug ko turi atsisądėti bolševikinės pilietis vardan karinės pramonės. Prieš metus Chruščiovas didžiai vosi ir gąsdino laisvąjį pasaulį savo ginklų pranašumu, vis pamiršdamas raminti savo vergus būsio-

A. SMETONOS

MONOGRAFIJA,

parašyta A. Merkelio,

sukėlė didelį tuo leidiniu susidomėjimą. Veikalas plačiai pasklido lietuvių visuomenėje, spaudoje komentuojamas, nagrinėjamas jo gerosios pusės ir iškeliami trukumai.

Liko nedidelis to veikalo kiekis dar neišplatinas. Kol dar ne vėlu, užsisakykite tą didelio formato, 786 psl., kietais viršeliais leidinį, siunčiant čekį ar pašto perlaidą:

K. POCIUS
3908 Fir Street
East Chicago, Indiana 46313

arba

DIRVA
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

KAINA — 12,50 DOL.

Humoras

-- Mano bičiuli, man gaila tavęs.
-- Kodėl?
-- Mano žmona nusipirko labai brangią skrybėlę ir rytoj žadėjo aplankyti tavo žmoną...

Petraitiene sunkiai sužeista po eismo nelaimės paguldyta ligoninėn. Apžiūrėjęs gydytojas diktuoja sekretorei:
-- Dešniosios kojos kaulas skilęs, pirmas ir antras šonkaulis sulaužytas...
Paskui jis kreipiasi į pacientę:

-- Kiek jums metų?
-- Dvidešimt septyni, daktare.
-- Parašykite, -- diktuoja gydytojas sekretorei: -- Laikinas atminties praradimas...

-- Man atrodo, tėtė, kad tu patinki mano naujai mokytojai.
-- Kaip tu gali taip galvoti?!
-- Visai paprastai. Pradžioje ji man bent dešimt sykių sakė, kad aš geriau elgčiausi, o paskui pasakė, kad labai norėtu tave pamatyti.

-- Mano žentas visai netikęs. Jis nemoka gerti ir lošti kortomis...
-- Bet tai geros savybės ir čia nieko blogo.
-- Taip tik ir yra visos blogumas, nes jis geria ir kortuoja...

Antanaitis užėjo aplankyti savo draugo Jurgio. Šiam nesant namuose, kalbasi su jo jauna žmona. Staiga suskamba telefonas. Jauna moteris pakelia ragelį ir išklausi atsako:
-- Ak, tu ten esi... Gerai. Paskui atsisukusi į Antanaitį sako:

-- Aš jums turiu liūdną naujieną pranešti. Mano vyras yra pas jus, lošia kortomis ir sako, kad jūs jam jau visą vakarą pralošiate...

Dvi draugės kalbasi:
-- Šis biauorus oras į mane veikia blogai. Aš vis turiu nujautimą, kad mirsiu jauna.
-- Tu matai, brangioji, kad tavo nujautimas nepasiteisino.

Janina vaikšto botanikos sode tarp palmių, kai vienas jaunas vyras ją užkalbina:
Ar ne gražu čia, panele. Galima įsivaizduoti, kad esama tikroose džunglėse.
-- Visai teisingai, yra net ir beždžionių...

-- Pasakyk man, kas tave supažindino su tavo žmona?
-- Niekas. Mes netikėtai susitikome ir dėl to aš nenorėčiau nieko kaltinti...

-- Antanai, tu sakaisi nusistatęs prieš alkoholį, tačiau vakar restorane tave mačiau geriant konjaką.
-- Negalimas dalykas, arba aš buvau girtas...

-- Mano sužadėtinis yra trumparegis ir aš jį prikalbinau, kad eitų pas akių gydytoją išsirinkti akinius...
-- Ir tu manai gerai padariusi? Tavo vietoje aš bent būčiau palaukusi vestuvių...

Naujoje Gvinėjoje mokslininkas kalbasi su žmogėdra:
-- Jūs baigėte mokslus Anglijos universitete ir toliau valgotė žmogieną?
-- Taip, bet dabar aš žmogieną valgau su peiliu ir šakute.

mu rojumi sovietijoje... esą jie neužilgo prisivysią Ameriką visose srityse.

Parvykę iš Lietuvos ekskursantai pasakoja, kad Lietuvoje, pagyčius su pokariniu laikotarpiu, gyvenimas truputį pagerėjo, bet jis dar toli nuo to, kur žmonės galėtų žmoniškai gyventi. Suvaryti ūkininkai kolchozuose gauna labai mažą atlyginimą. Kolchozų vadovybės nuolat kudakina, sakydamos, kad jei tik ryžtingiau dirbsite, netrukus pavysime ir pralenksime Amerikos ūkinio gyvenimo lygį. Bet žmonės komunistų ateities pažadais netiki ir sako, jog būtų labai gerai, jei kada nors pavyktų pasivyti bent buvusį nepriklausomos Lietuvos gyvenimo lygį.

Spaudoje pasidairius

VĖL PRASIDEDA...

Po ilgesnės pertraukos, kuri sutapo su Dr. P. Grigaičio susirgimu, chicagiškos Naujienos vėl pabėrė man eilę priekaištų. Šį kartą dėl James Burnham susirūpinimo Pavergtųjų Tautų Asamblėjos ir iš viso Laisvosios Europos komplekso, kuris yra Washingtono vadovaujamas ir finansuojamas, likimu. (Žiūr. Dirvos lapkričio 5 d. Nr.)

Girdi: "Mums neteko pastebėti, kad kiti amerikiniai žurnalai savaitraščiai arba dienraščiai ir jų politiniai komentatoriai būtų ką nors panašaus teigę. Argi 'National Review' yra už juos visus rimčiausias, autoritetingiausias ir patikimiausias?"

Į šį klausimą noriu atsakyti kitu klausimu: Kiek tie tariamai 'rimti, autoritetingi ir patikimiausi' spaudos organai domisi pavergtųjų tautų, o ypač Pavergtųjų Tautų Asamblėjos ir interesų? Praktiškai apie tą Asamblėją ir atskirų tautų "Laisvės Komitetų" veikimą 'didžioje spaudoje' nerasi nė eilutės. Užtat galima tik džiaugtis, jei tą klausimą pajudino James Burnham, nors ir nelabai plačiai skaitomo National Review skiltyse.

Toliau Naujienos teiraujasi: "Kas Burnhamui arba Meškauskui sakė, kad Washingtonas siekia tokio (su sovietais) susitarimo?" (Kaip žinia, Burnhamas įtaria, kad Valstybės Departamentas nori kiek prislopinti Pavergtųjų Tautų Asamblėjos veikimą, kad jis nekludytų susitarimo su sovietais ieškojimui.)

Dėl to turiu pasakyti, kad ne tik Burnhamas ir Meškauskas, bet ir kiekvienas "rimčiausių, autoritetingiausių ir patikimiausių" laikraščių skaitytojas žino, jog JAV siekia susitarimo su sovietais taikai ir tuo pačiu esamai tvarkai išlaikyti. Tas noras yra aiškinamas tuo, kad alternatyva būtų atominis karas, iš kurio niekas neišgytų laimėtoju.

Sprendžiant iš tų laikraščių pranešimų ir aiškinimų, JAV šiuo metu būtų labai svarbu susitarti dėl atominių ginklų gamybos sustabdymo, nes juo daugiau valstybių turės tokių ginklų, juo didesnis bus pavojus, kad kils atominis karas. Beveik visi žymesni komentatoriai paskutiniu laiku yra kalbėję apie 'paralelizmą' tarp JAV ir Sovietų interesų.

Turint galvoje praeities patyrimus, susirūpinimas dėl eventualių derybų ar interesų 'paralelizmo' be derybų yra visai vietoje. Ir man atrodo, kad mūsų spauda turėtų bent užregistruoti balsus tų, kurie rūpinasi mums rūpimais reikalais.

Pagaliau Naujienos dar pridėta:

"Gaila, kad p. Meškauskas ne-

painformavo savo skaitytojų, jog "National Review" redaktorius yra William F. Buckley -- tas pats asmuo, kuris New York mero rinkimuose kandidatavo dešiniųjų respublikonų sąrašui. Šis faktas parodo, kad kieno dūda pučia James Burnham, kurio analize taip gėrisi "D" rašytojas".

Na, mano straipsnių skaitytojams nėra paslaptis, kad Buckley yra NR redaktorius ir nėra reikalo kiekvieną straipsnį pradėti nuo Adomo ir Ievos, tačiau faktas yra toks, kad Buckley visai nebuvo dešiniųjų respublikonų, o konservatorių partijos kandidatas, lygiai taip pat, kaip John Lindsay nebuvo 'nuosaikųjų respublikonų', bet kairiųjų 'lydinio' reprezentantas, ką tos pačios Naujienos skelbė savo ketvirtadienio penktadienio ir šeštadienio Nr. Reikty laikytis šio tokio tikslumo. Šiuo atveju visai neįmanoma faktas ar prielaida, o ne tas, kas jį skelbia. Ir demokratams kartais pasako daug tiesos, kaip pvz. sen. Dodd!

Vytautas Meškauskas

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Pagarba ir meilė iš... krikščionių demokratų

Tuli tobulesnė apsigalvimo mėgėjų protarpiais vis nusi-skundžia, kad pasaulyje turime per daug lietuviškos spaudos. Esą per gausius laikraščius ir žurnalus reikėtų sujungti, perlo-dikos skaičių sumažinti, tuomet ir leidiniai būtų geresni ir pat-riotui būtų žymiai lengviau pre-numeruotiis geriausius iš geriau-siųjų.

Idėja gal ir nebloga, tik diag-nozė nepilna. Mat, periodinių lie-tuviškų leidinių pasaulyje yra dar žymiai daugiau, negu tik šiaip jau laikraščių ir žurnalų. Pasirodo, kad įvairios organizacijos, para-pijos ir net politinės partijos dar leidžia beveik tiek pat kitokių pe-riodinių leidinių, tik juos vadina ar laikraščiais ar biuleteniais. Taigi, tautos gyvumas gerokai magesnis, negu ji vaizduotų vie-šieji dienraščiai, savaitraščiai ir žurnalai.

Aš buvau (gana klaidingai) įsi-galvojęs, kad mūsų politinės par-tijos savo slaptosios, atseit, pagrindinio spaudos nebeleidžia, nes, viena, tati galėjo per tokį ilgą laiką nusibosti, o antra, ko-kia čia specialia "partijos poli-tika" užsienyje galima vykdyti, ko nebūtų galima ir viešoje spau-doje užtenkamai gerai aptarti. Ir, pavyzdžiui, jeigu ne mano ištiki-mieji šnipai iš Detroito, tai būčiau

nė nežinojęs, kad ir Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos Centro Komitetas vis dar tebe-leidžia partijos pagrindinio BIU-LETENI, kurio vienas praėjusios vasaros numeris (3) šni-pų man buvo atsiųstas tiesiai į rankas.

Šioji pagrindinio spauda kar-tais labai įdomi, ir būčiau pasku-tinis, reikalaujantis jos apjungimo ar panaikinimo. Ten matyti, kaip dirba partijų virtuvė: kokie tor-tai kepami savo pergaleis puo-toms, kokia smala verdama prie-šams nuuodyti. Tai lyg Vidur-amžio alchemikų įmonės, atkak-liai ieškančios, kaip iš nieko pa-gaminti auksą, arba tai vėl šen ten katedros rūsių koridoriais padvelkiantis Didžiosios Inkvizi-cijos veteranų alsavimas.

Deja, Lietuvos Krikščionių De-mokratų Partijos (ar Sąjungos) Centro Komiteto biuletenis mane kdek nuvylė. Per jo 14 puslapių beveik nėra nieko, ko nebūtų buvę galima lygiai gerai aptarti viešojoje tos srovės spaudoje ir kas dar ligi biuletenio išleidimo ten net geriau ir plačiau buvo ap-tarta. Nebent naujiena neskaity-tume tėviško ir kiek naivaus pa-reiškimo, jog "visų lietuviškų in-

stitucijų, organizacijų ir politi-nių partijų pareiga yra, sutarti-nai veikiant, nusakyti, koks yra lietuviškojo jaunimo idealas, su-daryti sąlygas tam idealui įgy-vendinti, stebėti ir pertarti tokio idealo siekiantį jaunimą" (!)...

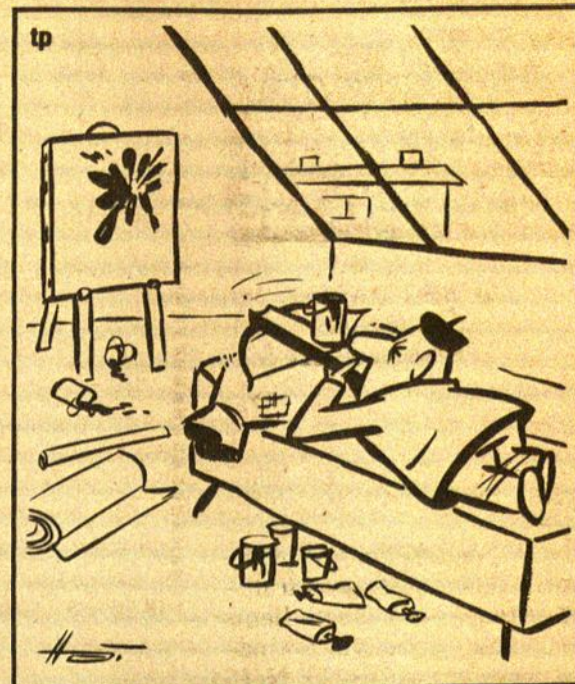
Visa kita Biuletenyje -- malti ir šimtą kartų permalti miltai, išskyrus du mažus atveju. Pirmame pareiškama šiltos simpatijos liaudininkų liberalinės dvasios "Sėjos" žurnalui, tuo lyg ir svajojant atstatyti krikdėmų ir liaudininkų senovės laikų "ašį", bet tuo jau pat itin skeptiškai pa-sisakant apie modernesnę, dabar-ties laikų Šviesos-Santaros irgi liberalinę Federaciją. Esą, šių federantų "vadai kaip tik nepa-sižymi pakanta ne savo idėjos žmonėms". Gaila, nors biulete-nio redakcija sako, kad specia-liame partiečio pranešime iš Chi-cagos yra išminėtos visų tų ne-apykančių pavardės, bet jos nepasakomos, -- taigi, liks ir to-liau inkvizicijos teismo rūsiuose.

Bet antrajame atvejyje vis dėl-tai viena pavardė išduoda, ir tai yra bičiuliškas pasisakymas apie krikščionių demokratų žmogiš-kąją pagarbą ir meilę man. Mat, biuletenio bendradarbis iš Chi-cagos dar šiaip taip "tikisi, kad jaunesni santariečiai gal išmoks pakantos ir kitiems laisvės pri-

pažinimo, bet iš B. Railos, sa-ko, to sunku tikėtis." Kadangi man žiaurus likimas lėmė būti išrink-tam naujai atkurto Federacijos Los Angeles skyriaus pirmi-ninku, tai biuletenis ir praneša, kad jo Chicagos bendradarbis il-glausiai ir stabtelėjęs ties mani-mi ir tarp kitko šitaipos sucha-rakterizavęs: "Jis tariasi viską žinąs ir... kitaip galvojančio, ypač jei jau ne jo partijos, nemo-ka tolerantiškai traktuoti, daž-niausiai pildamas netik kito min-tis ir idėjas, bet patį asmenį, jį niekindamas ir plūsdamas"... Nors dar niekam ir niekad nesu taręs tokio absurdo, kad "viską žinau", bet, žinoma, toks žmogus vis dėlto yra veltinio neštas ir pa-mestas. Ypač jeigu "patį asmenį niekina ir plūsta". O kadangi taip yra iš tikrųjų, tai ir biulete-nio redakcija papildomai pridėda, kad ji "nesistebi chigaiškio bend-radarbio tokia pikta Br. Railos charakteristika". Štai, sinedrijo-nas tave ir nuteisė už akių...

Kodėl? Kokie argumentai ir faktai yra mano byloje, turbūt jau storai susiftoje tos senos parti-jos archyvuose?

Biuletenis porą duomenų pu-siau lūpom atskleidžia savo iš-tikimiesiems. Ir visą straipsnį apie Santaros "pakantą-neapy-kantą" užbaigia kiek prastokai gramatiškai suredaguotu sakiniu: girdi, "jei mes apie Br. Railą težinotume tik iš jo "kritikos" prel. M. Krupavičiaus ir kun. St. Ylos, tai jau užtektų pasidaryti išvadai, kad naujojo Santaros pir-mininko pakanta priklauso tik sa-viesiems, o visiems kitiems -- neapykanta"!

Be žodžių...

Neaišku, katras čia minimas prel. M. Krupavičius: ar anas po-litikas, ar literatūros kritikas ir Salomėjos Nėries biografas? Jeigu kaip politikas iš Vlikui kadaise jo pirmininkauto dešimtmečio, tai mano nuomonė nėra ir ligšiol pasikeitusi. Anas Vliko laikotar-pis mūsų tautinės rezistencijos raidoje buvo destruktivus, žalingas, nevaisingas, mūsų tautines energijas užsienyje nuzulines be-veik ligi nulio, ir tati šandien laiko perspektyvoje net nebėra daug reikalo iš naujo įrodinėti.

Be jei drauge užsimenama ir kun. S. Ylos pavardė, tai greičiau sia garbingos partijos naujieji vadai čia turi prel. Krupavičiaus kaip Salomėjos Nėries biografo, jos vaidmens ir jos sielos liki-mo apsprendėjo atvejį. Dirvos skaitytojai gal dar prisimins, kaip, kodėl, už ką ir kokiais mo-tyvais pernai tuo specialiu klau-simu teko man prel. Krupavičių "niekinti ir plūsti". O gi kad jo visi esminiai tvirtinimai ir aiš-kinimai buvo be pagrindo, keisti, tikrai klaidingi, nevykę, neįrody-ti ir neįrodomi. Pats Draugas, prelato ilgąjį rašinį išspausdi-nęs, netrukus net dviem straips-niais jį griežtai sukritikavo, pa-sakydamas iš esmės lygiai tą patį, ką aš vėliau ir plačiau Dir-voje mėginau pavaizduoti.

Kun. S. Ylos veikalo "Dievas sutemose" aptarimas visoje eilė-jų mano straipsnių Dirvoje, be abejo, yra mažiau aiškus, paines-nis reikalas, nes čia liečiami ti-kėjimai, idėjos, ideologijos, sun-kliau prieinami ir atkasami sielų užkulisiai, jautrus intymumai, ra-

finuotos tendencijos ar šurkštūs išprievartavimai. Tai labai pla-čios skalės sritis visokiomis in-terpretacijoms ir skirtingoms nuomonėms, kuriose plūduriuoja visas mąstantis pasaulis ir dėl ko visur, o ypač pas mus primi-tyviai ir vulgariai atsišaudoma: kadangi anas nesutiko su mano idėjomis ir nuomonėmis, tai jis mane išniekino, išplūdo, iškone-veikė...

Kun. S. Ylos veikalas savo ob-jektu buvo įdomus ir iš dalies nau-jas bandymas mūsų mokslinėje li-teratūroje apie ryškesnį lietu-viškų žmonių sielas, jų religi-nes dramas ir lūžius. Deja, jo "psichologinės analizės" pasi-rodė dar labai nemokslinės, kai kur abejotinos ar visai netikros, šen ten gana šurkščiai neinteli-gentiška bei nekrikščioniškom tendencijom prikošta beletristi-ka (ypač dėl lietuviškų pagonių ar nacių). Vadinasi, geras užma-nymas jam nepavyko įgyvendinti, kaip rašto darbas. Tačiau kalbėti čia apie neapykantą asmeniui, ku-ris man visada patiko, kuris man nieko blogo nepadarė ir dėl ku-rio dar anksčiau už vyskupą Briz-gį viešai išreiškiau troškimą, kad būtų paukštintas bent pre-latu, jei ne vyskupu, -- yra sta-čiai juokinga. Neneapykanta, o tik graudus nusivylimas mane lydi, kad visi mes po truputį apsirir-kome.

Ir pagaliau malonu, kad kun. S. Yla teisingai man atsiųgino už mano ydas. Kaip draugai prane-šė, sako, jį po to viename Kana-dos lietuvių laikraštyje parašė, (Nukelta į 5 psl.)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTOVĖJE PARAMA- 2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332 Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. German VSOP Brandy 5th — 4.98
2. Krupnikas — Honey punch 5th — 3.69
3. Napoleon Imp. French Brandy 5th — 3.35
4. Cream De Banana Liqueur 5th — 3.19
5. Chianti Imp. Wine Full Q. — 0.98

6. Imp. German Wines
(May Wine, Liebfm.) 5th — 0.98
7. Imp. German Zeller
Schwarze Katz 5th — 1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PALECKIS I PREZIDENTURĄ (2)

J. GLIAUDA

Jis dar nežinojo, kad Prezidentas pabėgo užsienin, todėl spėjo, kad šiuo metu padėties aiškinimo centrui Kaune yra du: Prezidentūra ir Sovietų pasiuntinybė. Kaip gerai susigaudęs padėtyje, jis dar juto, kad Kauno karštosios žinios neturės jokios sensacinės vertės "Jau-nakas Zinas" redakcijai, nes ir ten vyksta Kauno nukopijuoti įvykiai.

Tačiau jo žmona, Genovaitė Paleckienė, skubiai aplankė dvi savo geras drauges -- M. Meškauskienę ir O. Kmitaitę -- Juodelienę. Bet ir šios abi, kad ir slaptos kompartijos narės, nežinojo jokių konkretybių įvykiuose. Tačiau jos abiejų draugijų veidai švytėjo triumfu. Meškauskienė, Politinių kalinių globos draugijos pirmininkė, ne-užsiminė, kaip kad kitais kartais būdavo, apie Soteriją, visų kalinių globos draugiją, besivaržančią su Meškauskienės padalinio ir vedamą dr. Virkučio ir amžinos studentės Aksomaitytės. Meškauskienė pasa-kė naujienų besiteiraujančiai Genovaitė: būk tikra, tavo vaikai turės ką valgyti ir galės eiti mokslą. Tuo Paleckienė neabejojo ir Smetonos metu, tačiau, apsimedama patekusi tarybinės sistemos globon, ji vė-liau noriai kartojo Meškauskienės žodžius viešumai.

Paleckienė visad gėdė, kad jos vyras tapų kažkuo aukščiau vi-dutiniškumo. Justas atrodė jai nepraktiškas, nepakankamai veržlus, ragintinas būti realistu. Ji buvo įsitikinusi, kad jo pirmoji paskirtis yra ne laikraštija, bet politika. Tą temą ir dabar moterys palietė užuominomis. Paleckienė pajuto keistą nuojautą, kad su sovietiniais tankais ateina didelė naujiena jai, jos vyrui ir vaikams. Kai ji skubiaiėjo namo pirmųjų valandų okupacijos tvaike, jai akyse stovėjo Meš-kauskienės veido išraiška. Ta išraiška neabejotinai bylojo, kad padė-tis, paremta sovietiniais tankais, bus jiems palanki. Ji suvokė tą pa-dėtį dar labai ribotai, kaip visumenės grand mond pasikeitimą. Tautininkų partijos viršūnės dings, o jie: Paleckiai, Meškauskienė, Juodelienė, užims jų vietą. Ir dar buvo maloniai aišku, kad naujame grand mond jį gali būti grand dade.

Kita dieną, sekmadienį, birželio 16 d., 10 val. ryte, Paleckis, kaip visad apsirėngęs su rygtietiška elegancija, nuėjo į pakalnę, į miestą. Diena buvo saulėta, ryto šviežumas jau buvo dingęs, oras žadėjo karš-tį, bet, einant pro Vizbaro pilaite ir Kauko gatvės laiptais, gaisvus vė-nas nuo Nemuno silekė čia ir taršė plaukus. Jis susitiko kelis pažsta-mus, jų veiduose buvo sąmyšis. Pirmą kartą, nusileidęs į miestą, jis pamatė tanketes, kal kur jos užgriuvo ištisus kvartalus. Policininkų nebuvo (prastuose postuose, Laisvės Alėjos žmonės nustebo jį kitais veidais; tai buvo nauji, išiveržę Laisvės Alėją žmonės. Atrodo, jie čia praleido naktį, buvo išvargę ir kartu žvalgėsi akiplėšiškai. Jam, mačlūsiam sovietinius žmones, šie atrodė anų imitacija. Tačiau imita-cija buvo prasta, nes parėdai ir nusiprenėjimas kalbėjo prieš naujo-us proletarus. Ten apsilėidimas buvo dėl neturto, o čia, naujoje

Laisvės Alėjos minioje, apsilėidimas buvo dekoracija.

Paleckis nuėjo į "Laiko" redakciją. Jis pasiekė ją 11 val. ir rado čia vyr. redaktorių Henriką Blažą. Bendras pašnekysys nedavė duomenų susivokti padėtyje. Visą komplikavo Prezidento pabėgimas. Žinios iš Rygos ir Talino rodė, kad ten jau vyksta preliminariniai pasitarimai dėl naujų kabinetų sudarymo. Čia, Kaune, viską gaubė kraupi tylą ir paslaptis. Bendra visuomenės nuotaika ribojosi tarp dviejų polių: įvyko valstybės okupacija, Lenkijos-Lietuvos ketvirta-sis padalinimas. Visi ieškojo analogijos su Mongolijos išorine res-publika, minėjo Sovietų valstybės protektoratą, apsaugojimą nuo Hit-lerio invazijos ir bombų, nes Lenkijos tragedija buvo gyva ir jos su-naikintų miestų vaizdai šurpūs.

Redaktoriai nė neabejojo, kad ir naujoje padėtyje jie redaguos savo laikraštį, todėl jau taikėsi išlaikyti pusiausvyrą tarp gandy ir tik-rovės, tarp panikos ir blaivumo. Tuo tarpu galima gerus gaudus su-kaupiti į vedamąjį. Visiškai neturėdami informacinio šaltinio, patys tapdami neinformuoti minios dalimi tame okupacijos chaose, laik-raštininkai suko galvas dėl vedamojo. Buvo keista suprasti, kad ofi-ciali spaudos cenzūra nebeveikla. Bent faktiškai, kas gali dabar gal-voti apie ją? Spauda pagaliau bus laisva. Smetonos nebėra, ir gyve-nimas turėtų būti naujas, drąsus. Juokingai linksmu buvo girdėti, kad vakarop valstybės teatro aktoriai rengiasi važinėti po miestą ir šaržuoti Prezidentą, su lagaminais bėgantį iš Kauno ir paklydusį Laisvės Alėjos ir Prezidento gatvės sankryžioje. Tai buvo pirmasis naujo Agitpropo pasirodymas. Dailininkas Žukas, demonstravęs monstrų atvaizdus savo "Moteryų Seklyčios" karikatūrų serijoje, ėmė-si vadovauti Smetonos bėginėjimui po Kauną. Tą patį Agitpropo sunk-vežimį jis pasiuntė birželio 18 dieną prie Kūno Kultūros Rūmų, kur kažkas suorganizavo masinį mitingą, kur Liudas Gira, iškėlęs savo mažytį kumštį, paskelbė Lietuvai naują erą. Jaunieji dramos aktoriai dar ilgai tą dieną draskėsi po Kauną, vaidindami savo bėgantį prezi-dentą.

Tuo tarpu kandidatas į pabėgusio Prezidento vietą dar nežino-jo savo nokstančio paskyrimo. "Laiko" redakcijoje jis kalė rašo-mosios mašinėlės klavišais vedamąjį. Tačiau darbas nevyko. Jis suplėšė keletą puslapių, nesurasdamas esmės nei tinkamų posakių. Įvykiai buvo per stambūs, kad pajėgtum juos sukišti į porą pusla-pių.

Paleckio veide buvo keista išraiška lošiko, kuris sustoja ties va-banc. Jo veide buvo nekantrumas. Jis pasisakė einąs namo, ten parašysiąs ir vedamąjį, kurį atnešias vėliau.

Tikrai vakarop, jau po šešių, jis grįžo redakcijon ir atnešė pa-žadėtąjį straipsnį, turintį pasirodyti ryt, pirmadienį, birželio 17 d., ry-tinėje "Laiko" laidoje. Vedamasis buvo pusantro puslapio. Paleckis gana patetiški prašėnko apie Lietuvos suverenumo išlaikymą naujos sąlygose, kurios tačiau jam pačiam buvo neaiškos. Straipsnyje buvo rodomas didelis palankumas Sovietų valstybei, tonas buvo bičiuliš-kas, ir tai buvo jau staigmena "Laiko" redakcijai. Buvo galima tik-rai jausti, kad "Laiko" skaitytojai nesutiks palankiai tokio straips-nio, todėl kai ką Paleckio rašinyje redakcija aplygino, užtušavo, ar-ba ir visai pašalino. Žmonės galėtų atsiminti nuo laikraščio, to re-dakcija blįžo. Antra vertus, nenorėta kartoti prosovietinių nuotaikų, kurių buvo kupinas "Literatūros Naujienų" rusiškasis numeris, Liu-

do Geros išleistas už Pozdnakovo asignuotus pinigus.

Okupacijos padariniai tačiau jau smarkiai krėtė buvusio režimo iliekanas. Vyriausybės nebuvo. Generolas Vitkauskas uždarė kareivinė-se Lietuvos kariuomenę, Merkys bejėgiškaiėjo prezidento pareigas. Sovietinės pasiuntinybės langai buvo apšviesti klaurą naktį, o auto-mobilių judėjimas pro pasiuntinybės geležinius vartus nesiliovė iš-tisą parą. Negausus, bet labai energingas būrys keistų žmogystų nuo-lat stoviniavo ties sovietine pasiuntinybe ir laikas nuo laiko išrėkda-vo sveikinimus arba sumuojodavo suimprovizuotomis raudonomis vėliavomis. Kaunas visa savo nuotaiką esmė išgyveno prancūzų re-voliucijos pirmosios dienos įtampą, kai puolamojo ir puolanciojo ins-tinktai atrodė pavyzdingu klasinės kovos reiškinio. Ta interregnuo chaosą Karolis Marksas pavadino klasių kova. Jos gemalai pasi-rodė jau birželio 16 dieną Kaune. Turtingųjų, pasiturinčiųjų buvo dar daug. Puošnių vilų čia pat pašonėje, Perkūno Alėjos rajone, buvo daug. Bet reikėjo verbuoti nepasiturinčius, neturėlius, ieškoti pro-letarių. Mažytis kauniškis skid row buvo didelis radinys Pozdnia-kovui. Raudonos vėliavos jų rankose pirmomis dar neužtikrintomis valandomis reišė laudų, suklusią ginti savo tautą. Tūbrelis žmo-nės naiviai tikėjo, kad iš pasiuntinybės baltkono bus tikrai paskelbtas Lenino šūkis: grab nagrablennoje! (Plėšk turtlinguosius!).

Tačiau tai buvo tik susitrinkusių iliuzijų. Masinio revoliucinio chaoso okupacijai nereikėjo. Tai buvo organizuota, planingai įvykdy-ta militarinė okupacija.

Paleckis neužtruko redakcijoje. Jis lyg matė, kad nėra ką veikti tame mažyčiame laikraštyje, kuris neturėjo jokios politinės reikš-mės krašto gyvenime, tepajėgdamas rytais painformuoti į darbą skubančius valdininkus apie vakardienos vakaro vietinius ir plačiuo-sius pasaulio įvykius. Paleckis skubomis išėjo. Tai buvo birželio še-šioliktosios septynia valanda vakaro. Jis pasisakė einąs namo. Ki-tiems pasirodė keista, kad Paleckis, žurnalistas tik kaulų smegenų, nepasilieka redakcijoje, kur kaip tik prasideda iki po vidurnakčio darbo rutina, kur gali atplaukti stambi žuvis, stambi naujiena. Pa-leckis skubėjo namo, į idiliškai ramią Žalalankio gatvę.

Po vidurnakčio, jau pusvalandis į birželio septynioliktąją, jis paskambino į "Laiko" redakciją. Rutinos darbas buvo pačiame įsi-bėgėjime. Rytdienos numeris jau buvo baigiamas.

Paleckio balsas skambėjo nepaprastai, patetiški, su keistais virpesiais tariamuose žodžiuose.

-- Naujiena mūsų laikraščiui, -- pasakė jis, -- aišku, jums ir visai Lietuvai. Aš esu paskirtas į pasitraukusiojo Merkio vietą.

-- Paskirtas Lietuvos ministeriu pirmininku? -- suriko redak-torius. Ta naujiena skambėjo fantastiškai.

Paleckis pakartojo:

-- Taip, aš paskirtas Lietuvos ministeriu pirmininku.

Jo neklausė, kas jį paskyrė. Jis gavo iš "Laiko" redakcijos pir-mąjį pasveikinimą, užmėgęs tą aukštą postą.

Paleckio ir kolegės pasikalbėjimas tetruko porą minučių. "Lai-ko" redakcija neteko savo veikliausiojo koredaktoriaus.

Ir vėliau ir niekad Paleckis nepasisakė, kur jis buvo birželio šešiolikąją tarp septyntos vakaro ir vidurnakčio.

Iš naujai išleistos knygos "AGONIJA"

"AUKSO ŽASIS" SUIDOMINO CLEVELANDIEČIUS

Paskelbus "Aukso Žasis" filmo paruošimą ir rengiamą premjerą Chicagoje, neužsileido ir Clevelandiečiai.

Čia "Aukso Žasis" spalvoto filmo rodymas jau nustatytas — šeštadienį, gruodžio 11 d., Naujos parapijos salėje, 18220 Neff Road.

"Aukso Žasis" parodyti pasiėmė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje keturių Clevelando kuopų komitetas, rengias 1966 metais SLA 80 metų sukakties šeimą Clevelande.

Autorė B. Pukelevičiūtė, už savo kūrinį buvo laimėjusi \$1,000 premiją jaunimo literatūros konkurse.

Clevelando komitetas numato ruošti du spektaklius: vieną suaugusiems, antrą jaunimui.

PAGARBA IR MEILĖ...

(Atkelta iš 4 psl.)

Kad aš — "Ką nors vertinti, giliau išvelgti, apčiuopti idėją, apžvelgti visumą — bejėgis"... Žinoma, kad taip! Ypač tokiose didelių uždavinių platybėse niekad nebuvau ir nebusiu stipriuolis, o tik vėjo blaškoma žemės dulkėlė. Esu visiškai bejėgis ir savo tikėjime, kad Stasiui Ylai pavyks apžvelgti visumą, parašant nors vieną tikrai rimtą ir brandų psichologijos ar teologijos veikalą. Jo karalija — brošūtos apie Šiluvą ir vadovėliai ateitininkams.

Krikščioniškoje doktrinoje nuo seno yra kartojamas, nors ir įvairiais žodžiais nusakomas, dėsnių: kovok ir smerk klaidą, bet mylėk žmogų, ją sakanti.

Pateikęs mano, kaip beviltiško neapykantininko, niekintojo ir plitdiko charakteristiką, kurią čia dar papildžiau kun. S. Ylos mano bejėgybės liudijimu, Lietuvos Krikščionių Demokratų Sąjungos Centro Komiteto biuletenis ta proga irgi nepamiršta pakartoti šį seną ideologinį pagrindą: "Mes grindžiame viską krikščioniška demokratiška gyvenimo samprata. Jos pagrindas yra žmogiškąją pagarbą ir meilę pagrįsta laisvė"... Nepreciziška, ne labai gramatiška, bet graži!

Gi ne daug kuo blogesnių krikščionių, vienuolių marijonų leidžiamas dienraštis Draugas (1965 X.30 d.) straipsnyje "Reikalas eina apie žmogų", jautriai nupaiskojantis vėliausias kai kurių vėliaviečių pastangas atstatyti teršiamo ir suteršto žmogaus paveikslą, dramatiškai klausia:

"O krikščionių vaidmuo? Kiekvieno krikščionio pareiga savo, visuomenės ir valstybės rėmuose žmogaus pagarbą, laisvę ir teisę visokeriopai įgyvendinti. Įgyvendinti pilnai, ne laikinai, ne laukiant bažnytinio autoriteto įsakymo. Brandus krikščionis parengtas protestuoti visur, kur tik žmogaus paveikslas koneveikiamas. Jeigu jau Dievas atskubėjo žmonių gelbėti, tai krikščionys, toji pasaulio šviesa, negi gaisrų?"

Nors dar sunku apčiuopiamai pastebėti, kur šiandien pats Dievas atsukta laisvės ir teisių netekusiam, niekinamam ir skriaudžiamam žmogui pagelbėti, bet viena aišku, kad Clevelande leidžiamas Lietuvių krikščionių partijos biuletenis tan šūkin atsiliepti dar kiek galėdama. Ir iš naujųjų brandžių partijos vadų dar nesklinda tiek apšviatęs pasaulio šviesos spindulių, kiek reikalaujama "krikščioniška demokratiška gyvenimo samprata". Ypač ten, kur taip primygtinai "žmogaus paveikslas koneveikiamas"...

KARTUOMENĖS ŠVENTES MINĖJIMAS CLEVELANDE

Šeštadienis,

1965 m. lapkričio mėn. 20 d.
Čiurlionio namuose

1. Oficialioji dalis.
2. Pranešimas iš New Yorko manifestacijos ir filmas.
3. Meninė dalis:
 - a. p. Juliaus Kazėno vadovaujama jaunimo grupė išpildys — muziką ir dainas.
 - b. J. Kazėnas ir V. Jurgelis duetu padainuos kariškų dainų, akomponuoja — D. Sušinskaitė.

Po programos — bufetas, baras, muzika.

PRADŽIA: 7 VAL. VAK. IĖJIMAS 1 DOL.

Sekmdienis,

1965 m. lapkričio mėn. 21 d.
Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje

10.30 val. pamaldos už mirusius ir į Sibirą išvežtus karius ir šeimos narius.

Visos organizacijos pamaldose prašomos dalyvauti su vėliavomis.

L. V. S. Ramovės Clevelando Skyriaus Valdyba

• Florijonas Saukevičius, žinomas senosios lietuvių ateivių kartos veikėjas, turėjo operaciją ir gydosi Cleveland Clinic ligoninėje.

• Vytautui Balui-Balašaičiui šiomis dienomis vėl buvo padaryta kojos operacija.

SVARBUS LEIDINYS JOSŲ SVEIKATOS APSAUGAI

SIRDIES PRIEPUOLIAI

Gali pramatyti savo širdies priepuolį ir jo išvengti.

Tokio vardo knyga jau atspausdinta. Joje sudėtos naujausios mokslo žinios apie širdies priepuolį išsivystymą ir apsaugojimą nuo jų. Ji, anot autoriaus, suteiks skaitytojams ramybę ir paguodą.

Knygos kaina 3 dol. 75 c. Užsakymus siųsti leidėjo vardu: Mr. B. Gražulis, 2546 Lorain Ave., Cleveland, Ohio 44113.

Platintojams nuolaidos. Ši knyga gaunama ir Dirvoje.

• Šv. Kazimiero lit. mokyklos koncerte šokių premijas laimėjo: J. Švarcas — Dirvos prenumeratą, Elena Stempužienė — Moters prenumeratą. Mikšio, LB II apyl. pinigine premija atiteko Antanui Razgajai ir Dalei Zylytei.

• Šv. Jurgio parapijos klebonas bei komitetas Clevelande praneša, kad Parapijos Rudens Festivalis įvyks š. m. lapkričio mėn. 20-21 d.d. parapijos salėje. Visi kviečiami dalyvauti. Galėsite laimėti ne tik įvairių gėrybių, bet ir pinigines dovanas, tuo pačiu paremdami lietuvišką parapiją.

* ALFONŠAS MILUKAS, nesenai išleistas iš Sov. Sąjungos JAV pilietis, dalyvavo Clevelando įvykioje Amerikonų Konferencijoje kovai su komunizmu. Tai jau 16-ta tos organizacijos konferencija. Organizaciją sudaro veteranų, unių, įv. kitų visuomeninių organizacijų atstovai.

Konferencijos metu vyko seminarai ir diskusijos kovos su

komunizmu klausimais. Atskirame jaunimo seminare pranešimą padaryti buvo pakviestas ir A. Milukas.

Konferencija vyko lapkričio 12 ir 13 d. Sheraton - Cleveland viešbutyje. Banketo metu kalbą pasakė Kong. M. A. Feighan.

AUKOS ŽYGIUI

Dirvoje jau keturiuose numeruose buvo garsinta aukotojų pavardės, kurie savo aukomis paremė manifestaciją ir žygį į Jungtines Tautas. Čia tęsinys aukotojų:

\$90 -- Dr. Vl. Ramanauskas
\$50 -- ALT Clevelando skyrius, D.L.K. Birutės D-jos Clevelando skyrius, Clevelando Neringos Skaučių Tuntas, LB Clevelando I-os Apyl. Valdyba.

\$40 -- Adolfas Baltrukėnas
\$25 -- Clevelando Ateities Klubas, dail. Česlovas Janušas, Clevelando Estų Sąjunga, Estijos Išlaisvinimo Legijono Clevelando skyrius, Lietuvos Atgimimo Sąjūdis Clevelando skyrius, dr. J. Skirnska.

\$15 -- V. Apanius, Lietuviams Budžiams Remti Valdyba, dr. J. Mačiulis.

\$11 -- Žebertavičius.
\$10 -- Dr. A. Aželis, P. Ivinskas, Ant. Nasvytis, St. ir Juzė Nasvyčiai, Reg. ir Don. Nasvyčiai, Z. Peckų šeima, Br. Pračdienė, J. Rinkus, inž. Br. Snarskis.

\$7 -- M. Kriaunys, Ign. Lipnis.
\$5 -- Pr. Ambrazevičius, A. Balasevičius, Pr. Butkuvienė, Al. Dailydė, J. Jasinevičius, Z. Jakubis, Ed. Kersnauskas, P. Kliorys, K. Morkūnas, J. Laurinaitis, N.B., K.O. Palubinskų šeima, A. M. Prask, dr. Sviderskas, K. Širvinskis, V. Valdukaitis, K. Žiedonis, P. Urbonas.

\$3 -- Klimavičių šeima, J. Krygeris, J. Stoškus, An. Urbonaitė.
\$2 -- M. Bajoraitienė, M. Jiešmantienė, H. Kripavičius, inž. A. Meilus, P. Milašius, D. Orintaitė, J. Pikturna, dr. Puškorius.

\$1 -- J. Masaitis, V. Verbilaitė.

COLUMBUS OHIO REMIA
MANIFESTACIJĄ IR ŽYGI Į JT

Per dr. Antaną Jasį gauta iš Columbus, Ohio aukų:

\$30 -- C. P. Pocius
\$25 -- P. Džiugas, J. Sakas
\$20 -- A. Jasys, L. Kuprevičiūtė, S. Laurinaitis, Z. Prūsas.

\$10 -- D.C. Brenske, Al. Vasiliauskas

\$5 -- P. Dagys

\$2 -- K. Dagys.

Visiems aukotojams KLNAClevelando skyrius širdingai dėkoja.

KLNA Clevelando sk. išdėlininkas

GERI NAMAI

Neperdidelis, 2 miegamieji žemai ir vienas antramas aukšte, pilnas rūšys, garažas, pigus.

Dviejų šeimų. visai netoli parapijos, labai gerame stovyje, nauji pečiai, 2 garažai.

Turime gerų apartamentų E. 185 ir Lake Shore rajone.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome skambinti

EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis — Realtor
780 E. 185 gt. IV 1-6900
arba vakarais KE 1-2190
(118, 120, 124, 127)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 25-27 D. Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas Sheraton-Cleveland viešbutyje.

LAPKRIČIO 27 D. Kanados lietuvių jaunimo teatras Aukuras vaidins K. Binkio "Atžalynas" šv. Jurgio par. salėje, Rengia LB I apyl. valdyba.

GRUODŽIO 5 D. Neringos tunto iškilminga sueiga šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 11 D. "Aukso Žasis". B. Pukelevičiūtės spalvota filmas.

GRUODŽIO 12 D. Prel. M. Krupavičiaus 80 m. amžiaus sukakties minėjimas, rengia ALT Clevelando skyr.

GRUODŽIO 19 D. Dr. A. Nasvyčio paskaita "Modernios technologijos laimėjimai rdyje", Rengia LB I apyl. valdyba.

GRUODŽIO 25 D. Čiurlionio Ansamblio namuose ruošiami šokiai studentams. Pradžią 8 val. vak. Rengia Clevelando Stud. Ateitininkų Draugovė.

GRUODŽIO 26 D. Kalėdų Egutė, Ruošia Vysk. M. Valančiaus mokykla.

GRUODŽIO 31 D. Tradicinis Lietuvių Bendruomenės Naujųjų Metų sutikimas, šv. Jurgio par. salėje.

1966

SAUSIO 9 D. Šv. Kazimiero liet. mokyklos eglutė.

SAUSIO 29 D. Liet. Budžiams remti valdyba ruošia tradicinį blynų balių šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 5 D. Ateities klubo balius.

VASARIO 13 D. Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo sukakties minėjimas, rengia ALT Clevelando skyr.

VASARIO 19 D. Šv. Kazimiero liet. mokyklos parengimas.

VASARIO 20 D. Aukuro ansamblio išvykoms paremti pietūs, Rengia Vysk. Valančiaus mokyklos tėvų komitetas.

KOVO 6 D. Kaziuko mugė, Rengia Neringos Skaučių Tuntas.

BALANDŽIO 3 D. Aukuro ansamblio metinis koncertas.

BALANDŽIO 16 D. Vysk. Valančiaus mokyklos abiturientų, tėvų ir rėmėjų balius.

BALANDŽIO 17 D. Margučių ridinėjimas. Ruošia Vysk. Valančiaus mokykla.

BALANDŽIO 23 D. PLB specialus parengimas.

GEGUŽĖS 1 D. Motinos Dienos minėjimas, Rengia Neringos Skaučių Tuntas.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į V. Giedraitį tel. 944-6835.

IESKOMA MOTERIS

namų priežiūrai. Turėtų gyventi kartu. Prie Naujosios parapijos.

Tel. 481-1636.

(122-124)

• Reikalinga gydytojo asistentė, 25-55 m. amžiaus, pilnam ar dalinam laikui. Dėl darbo valandų teks susitarti.

Teirautis tel. EV 2-9261 po 4 val. p. p.

(120-126)

DARBAS SIUVAMOMIS MAŠINOMIS

Pastovus darbas. Aukštas valandinis atlyginimas ir akordinis darbas. Malonios darbo sąlygos. Apmokami šventadieniai ir atostogos.

WORK WEAR CORP.
1768 East 25 St.
Cleveland, Ohio 44114
(124-125)

• Kas lietuviškai galvoja, tas Lietuvių Fondan stoja!

Tapęs Lietuvių Fondo nariu, jūs asmeniškai dalyvausite ir jo tvarkyme, nes kiekvienas įneštas šimtas dolerių duoda vieną balsą visuotiniame narių susirinkime, kuris yra vyriausias Fondo organas.

Tad, mielas tautietie, nieko nelaukdamas istok į LF narių eiles kovai už šviesesnę lietuvių rytojų, ir įamžink save per Fondo vardyną tautos istorijos lapuose.

(Sk.)

CHICAGO

DAILĖS PARODA

Kas metai Chicagoje ruošiamą Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos narių kūrinių paroda.

Šiais metais ji ruošiamą lapkričio mėn. 20-28 d.d. Čiurlionio Galerijoje. Dalyvauja dailininkai iš Amerikos ir Kanados.

69-toji Meno Galerija Chicagoje skiria tris premijas už tris geriausias kūrinius — \$100.00, \$50.00 ir \$25.00.

Po parodos, jei premijuotieji kūriniai nebus parduoti, 6 mėnesius bus iškabinti 69-toje Meno Galerijoje.

Už šių premijų paskyrimą A. L. D. S-gos nariai, 69-tos Meno Galerijos savininkams yra labai dėkingi.

A. L. D. S-gos Valdyba

• Mikalojus Ivanauskas savo degintinio meno parodą iš Cicero Theodore Roosevelt Mokyklos perkėlė į Chicago seselių kaziemieriečių vado vaujamą mergaičių aukšt. mokyklą Marquette Parke, 6727 So. California Ave. (įėjimas iš 68 gt.). Parodoje išstatyta 120 darbų ir publikai atidaryta bus dar lapkričio 20-21 d.d. nuo 1 iki 7 v. v.

Po pirmos oficialiosios parodos Cicero, susitaręs su Marijos Aukštesn. Mokyklos vadovybe, parinktus būdingus darbus išstatė tos mokyklos meno apditirojoje, kur, kad mokyklos auklėtinės (1300) su mokytojų galečių betarpiu susipažinti su degintinio meno technika, priemonėmis, pavyzdžiais ir galimybėmis. Tam tikslui inž. M. Ivanauskas parūpino ir visas degintinio priemonės ir literatūrą, o prieš parodos atidarymą iki smulkmenų pademonstravo ir išaiškino mokyklos mokytojoms tos technikos eigą, kad visa tai savo ruožtu, galėtų perduoti mokinėms. Kadangi šioje mokykloje vyksta įvairūs apylinkių mokytojų suvažiavimai ir kiti kultūriniai susirinkimai, tai dalyviai mielai apsilanko taip pat parodoje. Marijos Aukšt. Mokyklos meno skyriui vadovauja dail. seselė H. Rosanne.

• "AUKSO ŽASIES" filmo premjera įvyks Chicagoje gruodžio 4 ir 5 d.d. McCormick Place Mažajame Teatre.

* SOFIJA JONYNIENĖ, žinoma vadovėlių autorė ir figmetė Brighton parko lituanistinės mokyklos vedėja, duos parodomąją pamoką V skyriuje, skaitymas Mokytojų konferencijoje lapkričio mėn. 27 dieną Jaunimo namuose, Mokytojai ir tėvai, kurie domisi lituanistiniu švietimu, prašomi konferencijoje dalyvauti.

• Danutės Penkauskaitės meno kūrinių yra išstatyti DIRVOS

KRAUTUVEJE

Paveikslų rinkinys (kainos nuo 20 iki 120 dol.) leidžia pasirinkti moderniško ir realistinio meno kūrinių.

MINT TAVERN

397 E. 156 gt., Cleveland, Ohio

DEGTINĖ, ALUS, VYNAS, GERAS MAISTAS.

PENKTADIENIAIS ŽUVIS IR KITI VALGIAI.

Šeštadieniais šokių muzika.

Sav. Mr. & Mrs. P. SUKIS

Tel. 531-9808

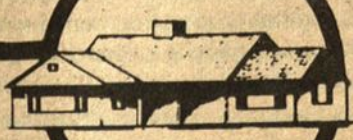
Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **ALT S-gos ir Vilties Draugijos** vajeas Dirvai paremti tasoje malonu pažymėti, kad į šimtinių eiles įsijungė V. Tamošiūnas, iš Detroito, atsiuntęs 50 dol. (50 dol. buvo inėsta anksčiau). Ta proga naujasis Vilties d-jos šimtininkas savo laiške džiaugiasi Dirvos informacija ir uoliu prisidėjimu prie Lapkričio 13 Manifestacijos garsinimo ir rėmimo.

Vilties Draugijos nario ir Dirvos rėmėjo A. Dantos, Australijoje, dėka į Vilties Draugiją įstojo 11 dol. įnašu Vladas Biveinis.

GENOCIDAS LIETUVOJE

Šveicarijos sostinėje Berne iš-einančias dienraštis "Der Bund" paskelbė ilgą straipsnį, pavadin-tą "Lietuvos tragedija -- ge-nocidas Pabaltijo valstybėse". Straipsnyje išsamiai aptasako-jama, kokiomis klastingomis prie-monėmis Maskva, susitarusi su hitlerine Vokietija, užgrobė Lie-tuvą bei kitas Pabaltijo valstybes. Toliau plačiai sustoja ties ma-sinėmis deportacijomis, kurias sovietai vykdė, siekdami palauž-ti lietuvių tautos pasipriešinimą svetimai okupacijai. Lygia greta su deportacijomis plačiu mastu vykdytas ir tebevykdomas Lietu-vos gyventojų ir kitų Pabaltijo tautų rusinimas. Tuo būdu Pabal-tijyje vykdomas genocido nusi-kaikimas, kurį smerkia moder-ninė tarptautinė teisė.

Pagaliau Berne dienraštis nu-šviečia, pasiremdamas tiksliais skaičiais, kaip krašto supramo-ninimas tarnauja sovietų tiks-lams pajungti Lietuvos tik Mask-vos kolonialiniams ir imperialis-tiniams užmojams.

Tenka pastebėti, kad "Der Bund" yra įtakingiausias Šveica-rijos sostinės dienraštis.

ALT S-GOS CHICAGOS SKYRIAUS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Lapkričio mėn. 7 d., 3 val. Gintaro svetainėje įvy-ko gausus skyriaus narių su-sirinkimas. Svarbesnių klausimų eilėje svarstyta:

Rudens lapų baliaus ren-gimas, numatytas lapkri-čio mėn. 20 d. B. Pakšto svetainėje su turininga pro-grama.

Dirvos vajeas klausimą išsamiai referavo Sąjungos pirmininkas inž. J. Jurkū-nas. Dalyviai gyvai disku-tavo Dirvos padėtį, nukri-po į turinį ir net buvo pa-siūlymų leisti mėnesinį kul-tūros priedą. Po ilgesnių nagrinėjimų prieita išvada

tais klausimais pasitikėti Centro Valdyba, Vilties D-jos vadovybe ir Dirvos redakcijos bei administra-cijos kolektyvu. Skyrius pasižadėjo aktyviau įsi-jungti į naujų prenumera-torių bei aukų verbavimo akciją.

Lapkričio mėn. 13 d. ren-giamai manifestacijai į New Yorką visi vienbalsiai pritarė ir ją remia tiek mor-aliai, tiek materialiai.

Susirinkimas atkreipė S-gos Valdybos ir ALT da-lyvaujančių atstovų dėme-sį, jog ALT sąstata yra as-muo, kurio praeities darbai nesiderina su ALTo siekia-mais tikslais.

Susirinkimas baigtas bi-čiuliška kavute, kurios metu visi jautėsi lyg viena šeima. (vb)

• **Vytas Valaitis**, nese-niai motociklo katastrofoje žuves jaunas ir iškilus Amerikos spaudos fotogra-fas, buvo atžymėtas Post žurnalo lapkričio 6 d. lai-doje, du straipsnius (apie R. Kennedy ir Miss Amer-ica rinkimus) ir viršeli pa-puošiant jo darytomis nu-traukomis.

Žurnalo įžangoje, kalbant apie turinyje tilpusius au-torius, sakoma, kad V. Va-laitis žuves ruošiantis fo-tografuoti Popiežiaus Povi-lo VI vizito momentus, bu-vo talentingas ir didžiai respektuojamas fotogra-fas.

BEVERLY SHORES

• **BEVERLY SHORES** Lietuvių Klubas lapkričio 5 d. įvykusiame susirinkime nutarė įstoti Lietu-vių Fondan nariu su \$100 įnašu. Taip pat, pritarė lapkričio 13 dienos Manifestacijai New Yor-ke paskyrė \$100 auką.

PADĖKA

Š. m. spalio 10 dieną, sulaukusi gilių senat-vės, Bostono mirė mūsų mylima mamelė ir močiutė **a. a. ANTANINA PAUKŠTIENĖ.**

Mes dėkojame Šv. Petro lietuvių parapijos kunigams už atlaikytas gedulingas pamaldas už velionies sielą. Kun. J. Klimui už sukalbėjimą ro-žančiaus ir palydėjimą į kapus.

Dėkojame laidotuvių direktorei Mrs. F. Zalec-kas už nuoširdų patarnavimą.

Širdingai dėkojame mūsų mieliems bičiuliams už ypatingą mūsų užjautimą: Kazimierui ir Da-nutei Baltams, inž. Broniui ir Irenai Galiniams, Teofilui ir Ievutei Janukėnams, Dr. Broniui ir Genovaitei Mikoniams, Albinui ir Onutei Šležams ir Romui ir Nijolei Šležams.

Dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už prašiusiems šv. mišias, lankiu-siems velionę koplyčioje, prisijuntusiems gėles ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Dėkojame pareiškusiems užuojautą asmeniškai, laiškais ir spaudoje.

Likę nuliūdime duktė Aga, žentas Viktoras, Audronė, Aušra ir Uogintas Kubiliai.

Mielą bičiulį

dipl. inž. **JONĄ LENKEVIČIŲ**

ir artimuosius gilaus skausmo valandoje, jo my-limai motinai Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjau-čiame

**Dr. Jonas Pavilionis ir šeima
Ada Neverauskienė**

Lapkričio 6 d. Detroito Lietuvių Namuose buvo suvaidinta Vytauto Alanto 4-rių veiksmų komedija "Žmonos portretas". Visas parengimo pelnas buvo paskirtas Lapkričio 13 manifestacijai. Nuotraukoje iš kairės: inž. V. Urbonas, Lapkričio 13 manifestacijos Detroito komiteto pirmininkas sveikina akto-rius, Toliau stovi rašytojas V. Alantas, režisierė Z. Arlauskaitė-Mikšienė, aktoriai M. Sajauskas, I. Laurinavičienė, K. Balys, B. Marčiukaitytė, V. Žebertavičius, R. Liškauskaitė, A. Gladkauskas ir A. Pesys.

Apačioje premjeros "Žmonos portretas" žiūrovai.

J. Gaižučio nuotrauka

ROCHESTER

• **Dail. Alfonso Dargio** naujų tapybos kūrinių pa-roda atidaryta Rochestery, Shope One, 77 Troup St. lapkričio 13 d. ir tęsis iki gruodžio 11 d.

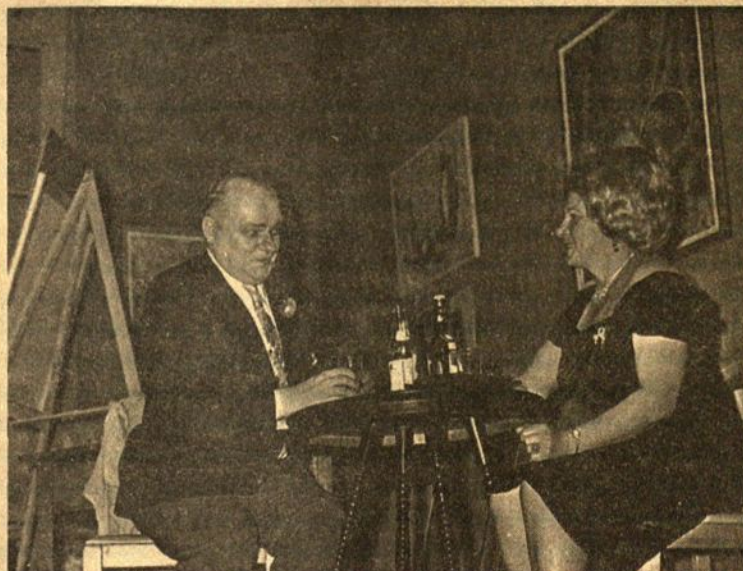
JAUNŲJŲ KUNIGŲ SUVAŽIAVIMAS

Šių metų lapkričio 9-10 dienomis, Rochestery šv. Jurgio parapijos klebonijo-je susitiko didesnioji pa-skutiniais metais Romoje įšventintų kunigų dalis: Al-fonsas Babonas, Algiman-tas Bortkevičius, Liudas Januška, Romanas Kaspo-nis, Jonas Staškevičius ir Kęstutis Žemaitis. Prisimi-nę kartu praleistas dienas Lietuvių Kolegijoje, kuri kaip tik šiuo metu švenčia 20 metų nuo pirmųjų stu-dentų atvykimo, jie apgai-lestavo, kad šiai mūsų aukš-čiausiai pasaulyje religinei mokslo įstaigai lietuvių tarpe vis dar nėra rodomas atitinkamas dėmesys.

Visi suvažiavusieji dirba lietuviškose parapijose, ta-čiau šio darbo sąlygos ir reikalavimai yra nepapras-tai skirtingi. Jaunimą vis daugiau traukia suprantamos kalbos vartojimas li-turgijoje. Reikėtų galimai skubiau išleisti tokius lietu-viškus liturginius tekstus, kurie savo kalbos ir melodi-jų patrauklumu, jei ne pralenktų, tai bent prilygtų tam, ką kitos tautos jau turi.

Bendrai buvo peržvelgta ir eilė per abu pirmuosius Europos kunigų suvažiavi-mus iškeltų minčių — ypač naujas pasauliečio vaid-mens supratimas.

Suvažiavusius labai mie-lai ir vaišingai priėmęs Šv. Jurgio parapijos klebonas Pranas Valukevičius, lap-kričio 10 dienos rytą už Si-bire mirusius lietuvių ku-nigus aukojęs Šv. Mišias. Specialios Mišios buvo pa-aukotos už visus lapkričio tryliktosios Jaunimo žygio dalyvius.

M. Sajauskas ir I. Laurinavičienė vienoj scenoj V. Alanto kome-dijoj "Žmonos portretas".

J. Gaižučio nuotrauka

DETROITO LIETUVIAI RUOŠIASI TARPTAUTINEI MUGEI

Šiemet L.K.K. jau pasirašė su Tarpt. Instituto vadovybe sutartį, t.y. sutikimą dalyvauti įvairių tautų ruošiamoje parodoje. Lie-

tuviai ruošia stambaus masto pa-viljoną. Daugiausia dėmesio kre-i-plama į mūsų tautodailę, medžio drožinius, audinius, juostas, gin-

tarą, daile raštus ir knygas.

Jau kelinti metai ypatingu uo-lumu, puikiu meniniu sugebėji-mu, prie lietuvių paviljonų įren-gimo didžią dalimi prisideda ir vadovauja L.K.K. valdybos narys Jurgis Baublys. Aišku, jis ne-vienas viską atlieka, bet jo rūpes-čiu parenkami tinkami žmonės, surandami kaip tik tokie ekspo-natai, kokie yra svarbūs tam mo-mentui. Štai ir šiai stambiaus masto parodai pavyko surasti žmonių ir eksponatų. Prie spau-dos įrengimo ir apipavidalinimo šiemet sutiko prisidėti lietuviš-koji meno studentija, akadem-skautai. Vakarais skautės budės lietuvių paviljone tautiniuose rū-buose. Studentai menininkai pa-žadėjo patiekti nemažą ir savo kūrinių, ypač keramikos meno dir-binių -- puodų.

Šiemet Lietuvos paviljonas ža-da būti turtingas lietuviškos tau-todailės eksponatais, be to, ir Tarptautinio Instituto vadovybė tik kelioms tautoms pavedė visas Instituto patalpas, kad tos tautos galėtų parodyti viską, ką jos turi, ką jos gali: į tų laimingųjų tautų skaičių pateko ir lietuviai. Žo-džiu šiemet Tarpt. Inst. mugė vyksta tikrojo meno ženkle. Ne-pagailėkime paskolinti meno kū-rinių. Be to, L.K.K. maloniai kviečia kuo daugiau lietuvių at-silankyti į Tarpt. Inst. lapkričio 18-21 d., ir tuo pačiu įvertinti jaunimo ir senimo pasižventimą lietuvių tautos meno vertybių iš-kėlimą į tarptautinius vandenis. (mg)

LIETUVOS ŪKININKO PAGERBIMAS

Detroito agronomai, talkinin-kaujant ūkininkams, rengia Lie-tuvos Ūkininko pagerbimą. Toks įvykis bus bene pirmasis, kada lietuvis ūkininkas pagerbiamas, įvertinamas jo įnašas į nepri-klausomos Lietuvos bendrą ūkį ir kultūrą. Lietuvos ūkininkas da-rė stebuklų žemės ūkio kultūros -- jo našumo kėlime. Ne vienas žemės ūkio kraštas nepadarė to-kios greitos pažangos, kaip lietu-vis ūkininkas.

I Lietuvos ūkininko pagerbimą sutiko atvykti ir padaryti atitin-kamus pranešimus du svečiai kal-bėtojai -- Vliko atstovas, buvęs Žemės ūkio ministeris J. Audė-nas ir buvęs apskrities agronom-as Ig. Andrašius.

Ūkininko pagerbimas įvyks š.m. gruodžio mėn. 5 dieną. Tą pačią dieną šv. Antano parapijos bažnyčioje bus atlaikytos iškil-mingos mišios, dalyvaujant or-ganizacijoms su vėliavomis. Po pamaldų, t.y. 12:30 val. Lietuvių namuose bus pagerbimo akade-mija ir pietūs.

Rengėjai kviečia iš anksto re-gistruotis minėjimo - pagerbimo akademijos pietuose, paaugojus 3 dol. ar daugiau. Pelnas bus ati-duotas Balfui, kad jis sušelpų ūkininkus, esančius Sibire ar ki-tur ištemptus, Dalyvaudime gau-siai.

Rengėjai

DIRVOJE GALITE NUSIPIRKTI ĮVAIRIŲ KNYGŲ

Antras Kaimas ir dvi gitaros. Ši, jau gerai pažįstama chicagiečių humoro ir satyros grupė, atidarys savo trečiąją sezoną lapkričio mėn. 20, 21, 27, 28 ir gruodžio 3,4 dienomis Chicagos Baletų Mokykla-Te-atras salėje, 2515 W. 69th St. Dėl rezervacijų skambinti N. Stakauskinei PR. 8-6804.